

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 2.3.2016
COM(2016) 107 final

2016/0060 (CNS)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

**o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových
důsledků registrovaného partnerství**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1 Obecné souvislosti

Smlouva o fungování Evropské unie v čl. 67 odst. 1 stanoví, že Unie tvoří prostor svobody, bezpečnosti a práva při respektování základních práv a různých právních systémů a tradic členských států. Odstavec 4 uvedeného článku stanoví, že Unie usnadňuje přístup ke spravedlnosti, zejména zásadou vzájemného uznávání soudních a mimosoudních rozhodnutí v občanských věcech. V článku 81 Smlouvy se výslovně uvádějí opatření, která mají za cíl zajistit „vzájemné uznávání a výkon soudních a mimosoudních rozhodnutí mezi členskými státy“ a „slučitelnost kolizních norem a pravidel pro určení příslušnosti platných v členských státech“. Na tomto základě již byla přijata řada nástrojů, zejména nařízení (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000. Žádný z těchto nástrojů se však nevztahuje na majetkové důsledky registrovaného partnerství.

Program vzájemného uznávání rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, přijatý Radou dne 30. listopadu 2000¹, stanovil vypracování právního předpisu o příslušnosti, uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v oblasti „úpravy majetkových vztahů mezi manželi a majetkových důsledků rozluky nesezdaných partnerů“. Haagský program², který byl přijat Evropskou radou ve dnech 4. a 5. listopadu 2004, stanovil za hlavní prioritu provádění programu vzájemného uznávání a vyzval Komisi, aby předložila zelenou knihu o „kolizním právu v oblasti úpravy majetkových poměrů v manželství, zabývající se otázkou soudní příslušnosti a vzájemného uznávání“, a zdůraznil, že je nezbytné přijmout takovou právní úpravu do roku 2011.

Také Stockholmský program, přijatý Evropskou radou dne 11. prosince 2009, uvádí, že vzájemné uznávání by mělo být rozšířeno na oblast majetkových poměrů v manželství a majetkových důsledků rozluky nesezdaných párů.

Ve „Zprávě o občanství EU za rok 2010: Odstranit překážky pro výkon práv občanů EU“, přijaté dne 27. října 2010³, Komise konstatuje, že jednou z hlavních překážek, se kterými se občané EU setkávají v každodenním životě při snaze o výkon práv, jež jim uděluje EU, za hranicemi svého státu, je nejistota v oblasti majetkových práv mezinárodních párů. Za účelem nápravy uvedené situace proto Komise oznámila, že v roce 2011 přijme návrh právního předpisu, který mezinárodním párům (manželům či registrovaným partnerům) umožní snáze zjistit, které soudy jsou pro projednávání jejich vlastnických práv příslušné a jaké právo je rozhodné.

Dne 16. března 2011 přijala Komise návrh⁴ nařízení Rady o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů v manželství a návrh⁵ nařízení Rady

¹ Úř. věst. L 12, 15.1.2001, s. 1.

² Úř. věst. L 53, 3.3.2005, s. 1.

³ KOM(2010) 603.

⁴ KOM(2011) 126.

⁵ KOM(2011) 127.

o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství⁶.

Právním základem navrhovaných nařízení Rady byl čl. 81 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie. Návrhy se týkaly justiční spolupráce v občanských věcech zahrnujících „aspekty rodinného práva“. Opatření jsou podle tohoto právního základu přijímána Radou, která rozhoduje jednomyslně po konzultaci s Evropským parlamentem. Evropský parlament vydal své stanovisko dne 10. září 2013⁷.

Návrhy Komise byly projednávány v Radě Pracovní skupinou pro otázky občanského práva (majetkové poměry v manželství a majetkové důsledky registrovaného partnerství) do konce roku 2014. V prosinci 2014 Rada rozhodla o poskytnutí lhůty na rozmyšlenou těm členským státům, u nichž přetrvávaly obtíže; tato lhůta by však neměla přesáhnout jeden rok. Na zasedání dne 3. prosince 2015 dospěla Rada k závěru, že pro přijetí návrhů nařízení o majetkových poměrech v manželství a majetkových důsledcích registrovaného partnerství není možné dosáhnout jednomyslnosti, a cílů spolupráce v této oblasti tudíž nelze dosáhnout v přiměřené lhůtě Unii jako celkem. Rada rovněž konstatovala, že několik členských států vyjádřilo ochotu kladně posoudit navázání posílené spolupráce v záležitostech, na něž se návrhy vztahují.

V období od prosince 2015 do února 2016 předložilo Komisi sedmnáct členských států⁸ žádost, v níž uvedly, že si mezi sebou přejí navázat posílenou spolupráci v oblasti majetkových poměrů mezinárodních párů, a konkrétně v oblasti příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů v manželství a příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, a žádaly Komisi, aby za tímto účelem předložila návrh Radě.

Reakcí Komise na žádost sedmnácti členských států (dále jen „zúčastněné členské státy“) je návrh rozhodnutí Rady, kterým se povoluje posílená spolupráce v oblasti příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů mezinárodních párů, zahrnujících jak majetkové poměry v manželství, tak majetkové důsledky registrovaného partnerství; tento návrh nařízení Rady o majetkových důsledcích registrovaného partnerství a souběžný návrh nařízení Rady o majetkových poměrech v manželství, jež oba provádějí posílenou spolupráci a byly Komisí přijaty současně. Návrh rozhodnutí Rady obsahuje podrobné posouzení právních podmínek, které upravují zavedení posílené spolupráce v oblasti příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů mezinárodních párů, zahrnujících jak majetkové poměry v manželství, tak majetkové důsledky registrovaného partnerství, jakož i posouzení vhodnosti jejího zavedení.

1.2 Odůvodnění a cíle návrhu

Rostoucí mobilita osob v rámci prostoru bez vnitřních hranic vede ke značnému nárůstu počtu párů, jakékoli podoby, tvořených občany různých členských států, kteří žijí v jiném členském státě, než ze kterého pocházejí, nebo kteří nabydou majetek ve více než jednom členském státě. Studie

⁶ V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvám, se Dánsko neúčastnilo přijímání navrhovaného nařízení a uvedené nařízení pro ně nebylo závazné ani použitelné. V souladu s článkem 1 a 2 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvám, Spojené království a Irsko neoznámily své přání účastnit se přijímání a používání navrhovaného nařízení.

⁷ A7-0253/2013.

⁸ Švédsko, Belgie, Řecko, Chorvatsko, Slovinsko, Španělsko, Francie, Portugalsko, Itálie, Malta, Lucembursko, Německo, Česká republika, Nizozemsko, Rakousko, Bulharsko a Finsko.

konsorcia ASSER-UCL z roku 2003⁹ poukázala na velký počet mezinárodních párů v Unii i na praktické a právní potíže, s nimiž se tyto páry setkávají jak při každodenní správě svého majetku, tak při jeho dělení v případě rozluky páru či úmrtí jednoho z partnerů. Nejběžnější je sice pár manželský, ale rozšířily se i nové typy párů – mj. registrované partnerství, což je svazek dvou osob žijících ve stabilním vztahu formálně zaregistrovaný veřejnými orgány. Potíže párů v registrovaném partnerství často souvisejí se značnými rozdíly v platných pravidlech hmotného práva i mezinárodního práva soukromého, jež upravují oblast majetkových důsledků těchto svazků.

Kvůli odlišným rysům registrovaného partnerství a manželství a různým právním dopadům obou typů svazků předkládá Komise dva zvláštní návrhy nařízení: první návrh se týká příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství a druhý příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů v manželství. Oba tyto návrhy představují prováděcí opatření, která se týkají posílené spolupráce navázané v oblasti příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů mezinárodních párů, zahrnujících jak majetkové poměry v manželství, tak majetkové důsledky registrovaného partnerství.

Cílem tohoto návrhu je vytvořit jasný právní rámec uvnitř Evropské unie, který by určoval příslušnost a rozhodné právo ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, a usnadnit pohyb příslušných rozhodnutí a nástrojů mezi členskými státy.

2. VÝSLEDEK KONZULTACÍ – POSOUZENÍ DOPADŮ

Vypracování návrhu Komise z roku 2011 předcházela rozsáhlá konzultace s členskými státy, dalšími orgány Unie a veřejností. Dne 17. července 2006 Komise v návaznosti na studii z roku 2003 zveřejnila zelenou knihu o kolizním právu v oblasti úpravy majetkových poměrů v manželství¹⁰, zabývající se převážně otázkou soudní příslušnosti a vzájemného uznávání, která zahájila na toto téma rozsáhlé konzultace. Za účelem vypracování návrhu vytvořila Komise skupinu odborníků nazvanou PRM/III. Skupinu tvořili odborníci zastupující řadu dotčených profesních oblastí a různé evropské právní tradice; v letech 2008 až 2010 se uskutečnilo pět zasedání. Dne 28. září 2009 Komise také uspořádala veřejné slyšení, které čítalo zhruba stovku účastníků. Diskuse potvrdily potřebu nástroje na úrovni EU pro tuto oblast, který by pokrýval zejména rozhodné právo, příslušnost, uznávání a výkon rozhodnutí. Dne 23. března 2010 se uskutečnila schůzka s národními odborníky, na níž se hovořilo o hlavní náplni připravovaného návrhu. Komise dále vypracovala společné posouzení dopadů návrhů nařízení o majetkových důsledcích registrovaného partnerství a o majetkových poměrech v manželství.

Oba nové návrhy týkající se majetkových poměrů v manželství a majetkových důsledků registrovaného partnerství obsahují řešení podobná těm, jež byla přeložena v návrzích z roku 2011, a zohledňují jednání, která probíhala v Radě a v Evropském parlamentu do konce roku 2015.

⁹ Consortium ASSER-UCL, *Study in comparative law on the rules governing conflicts of jurisdiction and laws on matrimonial property regimes and the implementation for property issues of the separation of unmarried couples in the Member States*.

¹⁰ Viz: http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm
KOM(2006) 400.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

3.1 Právní základ

Právním základem tohoto návrhu je čl. 81 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, který uděluje Radě pravomoc přijímat jednomyslně po konzultaci s Evropským parlamentem opatření týkající se rodinného práva s mezinárodním prvkem.

Stejně jako u majetkových poměrů v manželství vyplývají majetkové vztahy mezi registrovanými partnery a mezi těmito partnery a třetími osobami z předchozí existence registrovaného partnerství. Majetkové důsledky registrovaného partnerství vznikají registrací partnerství – stejně jako majetkové poměry v manželství vznikají sňatkem – a zanikají jeho zrušením. Registrací partnerství u veřejných orgánů vstupují partneři do právně uznávaného vzájemného vztahu stálé povahy. Většina členských států, které ve svých právních předpisech zakotvily pravidla týkající se registrovaného partnerství, uznávají tuto instituci v mezích možností za rovnocennou s manželstvím.

Cílem tohoto návrhu je vytvořit komplexní soubor pravidel mezinárodního práva soukromého použitelných ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství. Věnuje se tudíž příslušnosti, rozhodnému právu a uznávání a výkonu rozhodnutí v souvislosti s majetkovými důsledky registrovaného partnerství. Navrhovaná pravidla se týkají pouze přeshraničních věcí. Požadavek na mezinárodní prvek podle čl. 81 odst. 3 je tudíž splněn. Tento návrh se týká pouze majetkových důsledků registrovaného partnerství a nedefinuje instituci registrovaného partnerství, ani neukládá uznání registrovaného partnerství v jiném členském státě.

3.2 Zásada subsidiarity

Cílů návrhu může být dosaženo pouze přijetím společných pravidel ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, která musí být jednotná ve všech zúčastněných členských státech, aby občanům zajistila právní jistotu a předvídatelnost. Jednostranné opatření členských států by tak bránilo dosažení tohoto cíle. V této oblasti neexistují žádné platné mezinárodní úmluvy s výjimkou úmluvy o uznávání registrovaného partnerství Mezinárodní komise pro osobní stav ze dne 5. září 2007. Tato úmluva se však týká pouze uznávání partnerství a nevstoupila v platnost, takže jen těžko může přinést potřebná řešení celé šíře problémů, jimiž se tento návrh zabývá a jež byly odhaleny v posouzení dopadů i při veřejných slyšeních. Vzhledem k povaze a rozsahu problémů, s nimiž se občané Unie setkávají, lze cílů návrhu dosáhnout pouze na úrovni Unie.

3.3 Zásada proporcionality

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality, neboť se omezuje výhradně na to, co je nezbytné pro dosažení jeho cílů. Nesnaží se harmonizovat hmotné právo členských států týkající se majetkových aspektů registrovaného partnerství a neovlivňuje způsob, jakým je vypořádání majetku v registrovaném partnerství členskými státy zdaněno. Tento návrh nebude mít za následek žádnou finanční či administrativní zátěž občanů a další zatížení vnitrostátních orgánů bude pouze velmi omezené.

3.4 Dopad na základní práva

V souladu se Strategií účinného uplatňování Listiny základních práv Evropskou unií¹¹ Komise ověřila, že návrh dodržuje práva stanovená v listině.

¹¹ Sdělení Komise, KOM(2010) 573, 19.10.2010.

Není jím dotčeno právo na respektování soukromého a rodinného života ani právo uzavřít manželství a založit rodinu v souladu s vnitrostátními zákony, jak je stanoveno v člancích 7 a 9 listiny.

Právo na vlastnictví uvedené v článku 17 listiny je posíleno. Předvídatelnost práva rozhodného pro celý majetek páru partnerům ve skutečnosti umožní, aby svá vlastnická práva vykonávali úplněji.

Komise rovněž ověřila, že návrh dodržuje článek 9 listiny, týkající se práva založit rodinu v souladu s vnitrostátními zákony, a článek 21 listiny, jenž zakazuje jakoukoli diskriminaci.

Návrh by též v EU zlepšil přístup občanů ke spravedlnosti, a to zejména v případě registrovaných partnerství. Usnadnil by provádění článku 47 listiny, který zaručuje právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces. Stanovením objektivních kritérií pro určení příslušného soudu se lze vyhnout souběžným řízením a ukvapeným odvoláním podaným neaktivnější stranou.

3.5 Volba nástroje

K dosažení právní jistoty a předvídatelnosti jsou zapotřebí jasná a jednotná pravidla, což vyžaduje, aby měl právní předpis podobu nařízení. Navrhovaná pravidla pro příslušnost, rozhodné právo a volný pohyb rozhodnutí jsou stanovena jasně a podrobně a nevyžadují provedení ve vnitrostátním právu. Pokud by členské státy mohly s ohledem na provádění těchto pravidel jednat dle uvážení, byly by cíle právní jistoty a předvídatelnosti ohroženy.

4. DOPAD NA ROZPOČET, ZJEDNODUŠENÍ A SOULAD S OSTATNÍMI POLITIKAMI UNIE

4.1 Dopad na rozpočet

Návrh nebude mít žádný dopad na rozpočet Unie.

4.2 Zjednodušení

Harmonizace pravidel o soudní příslušnosti značně zjednoduší řízení, jelikož na základě společných pravidel umožní určit, který soud je ve věci majetkových důsledků registrovaného partnerství příslušný. Bude-li příslušnost soudů, které za použití stávajících právních předpisů EU projednávají ukončení partnerství nebo dědictví v návaznosti na úmrtí jednoho z partnerů, rozšířena na související řízení týkající se majetkových důsledků tohoto partnerství, budou mít občané možnost, aby se všemi aspekty jejich situace zabýval tentýž soud.

Harmonizace kolizních norem zásadním způsobem zjednoduší řízení, neboť rozhodné právo se stanoví na základě jediného souboru pravidel, který nahradí různé vnitrostátní kolizní normy zúčastněných členských států.

V neposlední řadě navrhovaná pravidla pro uznávání a výkon soudních rozhodnutí usnadní pohyb občanů mezi různými členskými státy.

4.3 Soulad s ostatními politikami Unie

Tento návrh je součástí úsilí Komise o odstranění překážek, s nimiž se občané EU setkávají v každodenním životě při snaze o výkon práv, jež jim uděluje EU, jak bylo uvedeno ve výše zmíněné zprávě o občanství EU za rok 2010.

5. KOMENTÁŘE K ČLÁNKŮM

5.1 Kapitola I: Oblast působnosti a definice

Článek 1

Pojem „majetkové důsledky registrovaného partnerství“ musí být vykládán samostatně a musí zahrnovat každodenní správu majetku partnery i vypořádání majetku v důsledku rozluky či úmrtí jednoho z partnerů.

Pro vymezení oblasti působnosti se ukázalo jako nejvhodnější sestavit komplexní seznam záležitostí, jež jsou z působnosti nařízení vyloučeny. Z oblasti působnosti nařízení se tak vyloučí záležitosti již upravené stávajícími předpisy EU, jako jsou vyživovací povinnosti¹², zejména mezi partnery, a záležitosti vyplývající z dědického práva¹³.

Nařízení nemá vliv na existenci či platnost registrovaného partnerství podle vnitrostátního práva nebo na uznání partnerství v jiném členském státě, než v němž bylo registrováno. Rovněž nemá vliv na záležitosti sociálního zabezpečení nebo na nárok na důchodová práva v případě zrušení registrovaného partnerství či jeho prohlášení za neplatné.

Nařízení se netýká povahy věcných práv vztahujících se k majetku, klasifikace majetku a práv, ani určení výsad držitele takových práv.

Z oblasti působnosti nařízení jsou rovněž vyloučeny požadavky na zapsání do katastru nemovitostí a účinky zapsání nebo nezapsání do tohoto katastru.

Článek 3

V zájmu souladu a pro usnadnění srozumitelnosti a jednotného uplatňování jsou některé pojmy použité v tomto nařízení definovány stejně jako v jiných platných nástrojích EU.

Majetkové důsledky registrovaného partnerství, na něž se toto nařízení výhradně vztahuje, jsou specificky definovány tak, že se omezují na majetkové vztahy partnerů mezi sebou a vůči třetím osobám vzniklé v důsledku vztahu institucionalizovaného registrací partnerství.

Navrhovaná definice pojmu „soud“ zahrnuje orgány a právníká povolání (například notáře), které vykonávají soudní funkce nebo jednají na základě zmocnění soudu, aby se k jejich rozhodnutím pro účely uznávání a výkonu v jiném členském státě, než v němž byla vydána, přistupovalo jako k rozhodnutím soudu.

5.2 Kapitola II: Příslušnost

K soudním řízením ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství často dochází kvůli vypořádání majetku v důsledku ukončení soužití páru, způsobeného buď úmrtím jednoho z partnerů nebo rozlukou, zrušením registrovaného partnerství či jeho prohlášením za neplatné.

Cílem tohoto nařízení je umožnit občanům, aby jejich různá související řízení projednávaly soudy téhož členského státu. Za tímto účelem má nařízení zajistit, aby pravidla pro určení příslušnosti soudů, které se zabývají majetkovými aspekty registrovaného partnerství, byla v souladu se stávajícími pravidly obsaženými v dalších nástrojích Unie, a zejména má soustředit příslušnost ve

¹² Upraveno nařízením (ES) č. 4/2009, Úř. věst. L 7, 10.1.2009, s. 1.

¹³ Upraveno nařízením (EU) č. 650/2012, Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 107.

věcech majetkových poměrů do členského státu, jehož soudy se zabývají vypořádáním dědictví jednoho z partnerů nebo zrušením registrovaného partnerství či jeho prohlášením za neplatné.

Článek 4

Aby bylo zajištěno, že příslušný soud může v případě úmrtí jednoho z partnerů projednávat nejen dědictví zemřelého partnera, ale i vypořádání majetku v registrovaném partnerství, stanoví tento článek, že soud, jenž je příslušný ve věcech dědictví podle pravidel stanovených v nařízení (EU) č. 650/2012, by měl být příslušný též k vypořádání majetkových poměrů v registrovaném partnerství v souvislosti s daným dědictvím.

Článek 5

Podobně by měl soud členského státu, který projednává zrušení registrovaného partnerství či jeho prohlášení za neplatné, v případě souhlasu partnerů rozhodovat také o vypořádání majetku v registrovaném partnerství v důsledku zrušení tohoto partnerství či jeho prohlášení za neplatné.

Články 6 a 7

Článek 6 rovněž stanoví pravidla pro příslušnost, jež by se uplatnila v případech, kdy věci majetkových poměrů v registrovaném partnerství nemají vazbu na řízení ve věcech dědictví ani zrušení registrovaného partnerství či jeho prohlášení za neplatné (například v situacích, kdy partneři chtějí své majetkové poměry v registrovaném partnerství změnit). Členský stát, jehož soudy jsou příslušné pro řízení ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, by se určoval podle seznamu hierarchicky seřazených hraničních určovatелů.

Mezi navrhovaná kritéria patří obvyklé společné bydliště partnerů, jejich poslední obvyklé společné bydliště, pokud tam jeden z nich dosud bydlí, nebo obvyklé bydliště odpůrce; tato široce používaná kritéria často odpovídají místu, kde se nachází majetek partnerů. Dalším kritériem je společná státní příslušnost partnerů a posledním pak členský stát, v němž bylo registrované partnerství vytvořeno.

V takových případech by článek 7 partnerům za účelem zvýšení předvídatelnosti a jejich svobodné volby rovněž umožňoval, aby se dohodli, že soudy, které by měly projednávat věci jejich majetkových poměrů, budou soudy členského státu, jehož právo se použije na majetkové důsledky registrovaného partnerství, nebo soudy členského státu, v němž bylo registrované partnerství vytvořeno.

Článek 9

Ve výjimečných případech se příslušný soud členského státu může prohlásit za nepřísušný, pakliže vnitrostátní právo daného členského státu instituci registrovaného partnerství nezná. Aby byl v takových případech zajištěn přístup partnerů ke spravedlnosti, mohou se dohodnout, že řízení budou rozhodovat soudy členského státu, jehož právo se použije na majetkové důsledky registrovaného partnerství, nebo soudy členského státu, v němž bylo registrované partnerství vytvořeno. V ostatních případech by se členský stát, jehož soudy by měly v dané věci rozhodovat, určil podle kritérií stanovených v článku 5.

V každém případě se soud členského státu, který je příslušný, nebude moci prohlásit za nepřísušný, pokud partneři dosáhli zrušení svého registrovaného partnerství nebo jeho prohlášení

za neplatné, a toto zrušení či prohlášení za neplatné může být ve členském státě, kde se soud nachází, uznáno.

Článek 10

Pakliže není při uplatnění předchozích článků příslušný žádný členský stát, zajistí tento článek přístup partnerů a zúčastněných třetích osob ke spravedlnosti u soudů členského státu, v němž má jeden z partnerů či oba nemovitý majetek. V těchto případech by soudy rozhodovaly pouze ve věci tohoto nemovitého majetku, který se nachází v uvedeném členském státě.

5.3 Kapitola III: Rozhodné právo

Článek 20

Právem, jež by se uplatnilo ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, může být právo členského státu nebo právo státu, který není členem EU.

Článek 21

Nařízení navrhuje jednotný režim: veškerý majetek partnerů, bez ohledu na jeho povahu (movitý či nemovitý) a místo, kde se nachází, by podléhal témuž právu, a to konkrétně právu rozhodnému pro majetkové poměry v registrovaném partnerství.

Nemovitý majetek zaujímá v majetku párů zvláštní místo a jednou z možností by bývalo postoupit tuto oblast právu státu, v němž se nachází (*lex situs*), což by vedlo k rozdělení práva rozhodného pro majetkové poměry v registrovaném partnerství. Toto řešení však přináší řadu problémů, zejména při vypořádání majetku v registrovaném partnerství, protože by nežádoucím způsobem narušilo jednotu úpravy majetku v registrovaném partnerství (zatímco u pasiv by byla zachována) a vedlo k uplatnění různého práva pro různé části majetku v rámci registrovaného partnerství. Nařízení tudíž stanoví, že rozhodné právo pro majetek v registrovaném partnerství – ať už bylo zvoleno partnery nebo, pokud tak neučinili, určeno podle jiných ustanovení – se použije na celý majetek partnerů, movitý či nemovitý, ať se nachází kdekoli.

Článek 22

V průběhu konzultací panovala široká shoda v tom, že je třeba ponechat manželům určitou volnost při volbě práva rozhodného pro jejich majetkové poměry v manželství, aby se jim tak usnadnila správa jejich majetku. Možnost volby práva rozhodného pro majetkové poměry v registrovaném partnerství by se měla stejnou měrou vztahovat i na registrované partnery. Tato možnost by měla být jasně upravena, aby se předešlo volbě práva, jež má malou vazbu na reálnou či dřívější situaci páru: zvolené právo proto musí být právem spojeným s obvyklým bydlištěm nebo se státní příslušností partnerů či budoucích partnerů nebo jednoho z nich, případně právem státu, v němž bylo registrované partnerství vytvořeno.

Vedle možnosti zvolit si rozhodné právo v okamžiku vytvoření registrovaného partnerství, připouští tento článek také možnost učinit tuto volbu později. Stejně tak se mohou partneři, kteří si rozhodné právo zvolili v okamžiku vytvoření registrovaného partnerství, později rozhodnout pro jeho změnu. Jestliže se partneři rozhodnou pro změnu práva rozhodného pro jejich majetkové poměry, mohou si však zvolit pouze jedno z práv, jež si mohli vybrat v okamžiku vytvoření registrovaného partnerství.

Možná je pouze dobrovolná změna rozhodného práva. V zájmu vyloučení právní nejistoty neumožňuje nařízení žádnou automatickou změnu rozhodného práva, aniž by s takovou změnou partneři vyjádřili souhlas anebo aniž by byli informováni.

Aby změna práva rozhodného pro majetkové poměry v registrovaném partnerství neměla na partnery nežádoucí dopad, působí taková změna pouze do budoucna, ledaže by se partneři rozhodli, aby měla zpětnou účinnost.

Práva třetích osob, jejichž zájmy by mohly být změnou práva rozhodného pro majetkové důsledky registrovaného partnerství poškozeny, jsou chráněna: nařízení stanoví, že účinky zpětné změny práva rozhodného pro majetkové důsledky registrovaného partnerství nemohou mít nepříznivý dopad na práva třetích osob.

Články 23 až 25

Tato ustanovení upravují pravidla pro postupy, které musí partneři při volbě rozhodného práva a při dohodě o svých majetkových poměrech prostřednictvím dohody o majetkových poměrech v partnerství dodržet.

Článek 26

Pakliže si partneři právo rozhodné pro majetkové poměry ve svém registrovaném partnerství nezvolí, je důležité, aby v zúčastněných členských státech existovala společná pravidla pro určení rozhodného práva v případě, že partneři tuto volbu neučinili. Rozhodným právem by bylo právo státu, v němž bylo registrované partnerství vytvořeno. Ve výjimečných případech se však může jeden z partnerů obrátit na soud se žádostí o to, aby rozhodným právem bylo právo státu, v němž měli partneři své poslední společné obvyklé bydliště.

Články 27 a 28

Nařízení uvádí výčet některých záležitostí, jež by upravovalo právo rozhodné pro majetkové důsledky registrovaného partnerství. K těmto záležitostem se řadí vypořádání majetku a rovněž účinky majetkových důsledků registrovaného partnerství na vztahy mezi jedním z partnerů a třetí osobou. Za účelem ochrany práv třetích osob však nařízení stanoví, že žádný z partnerů se v rámci sporu nemůže dovolávat rozhodného práva vůči třetí osobě, s výjimkou případů, kdy tato třetí osoba o existenci takového práva rozhodného pro majetkové důsledky registrovaného manželství věděla nebo vědět měla. Nařízení určuje případy, v nichž se má za to, že třetí osoba o existenci rozhodného práva upravujícího majetkové důsledky registrovaného manželství věděla nebo vědět měla.

Článek 29

Aby byly zohledněny vnitrostátní předpisy v oblasti ochrany společné domácnosti, umožňuje toto ustanovení členskému státu upřednostnit použití vlastního práva před právem jiného státu. V souladu s tím může členský stát, na jehož území se domácnost nachází, v zájmu její ochrany uplatnit vlastní pravidla pro ochranu společné domácnosti. Ve výjimečných případech může tento členský stát „přednostně“ uplatnit vlastní právo na všechny osoby, které na jeho území žijí, namísto práva, které by se jinak použilo, nebo namísto práva vyplývajícího z dohody o majetku v partnerství, jež byla uzavřena v jiném členském státě.

5.4 Kapitola IV: Uznávání, vykonatelnost a výkon

Navrhované nařízení stanoví volný pohyb rozhodnutí, veřejných listin a soudních smírů ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství. Zavedlo by tak vzájemné uznávání na základě vzájemné důvěry, která je výsledkem integrace členských států v rámci Unie.

Tento volný pohyb by měl podobu jednotného postupu pro uznávání a výkon rozhodnutí, veřejných listin a právních úkonů pocházejících z jiného členského státu. Postup nahrazuje stávající vnitrostátní postupy platné v jednotlivých členských státech. Důvody pro neuznání nebo odmítnutí výkonu jsou rovněž harmonizovány na úrovni Unie nebo jsou omezeny na nezbytné minimum. Nahrazují různé, často širší důvody, které v současnosti na úrovni členských států existují.

Rozhodnutí

Navrhovaná pravidla pro uznávání a výkon soudních rozhodnutí jsou v souladu s pravidly uvedenými v nařízení č. 650/2012 pro dědictví. Odkazují proto na řízení o prohlášení vykonatelnosti stanovené v uvedeném nařízení. To znamená, že veškerá rozhodnutí jednoho členského státu by byla bez jakéhokoli zvláštního řízení uznána v jiných členských státech a navrhovatelé by za účelem výkonu rozhodnutí v jiném členském státě museli v daném členském státě výkonu postupovat jednotně pro získání prohlášení vykonatelnosti. Toto řízení je jednostranné a v první fázi se omezuje na přezkum dokumentů. Až v pozdější fázi, pokud odpůrce podá námitku, přistoupí soudce k přezkoumání možných důvodů k zamítnutí. To poskytuje odpovídající ochranu práv odpůrců.

Tato pravidla jsou ve srovnání se současným stavem významným krokem vpřed. Uznávání a výkon soudních rozhodnutí se v současnosti řídí vnitrostátním právem členských států nebo dvoustrannými dohodami mezi některými členskými státy. Uplatňovaná řízení se liší podle toho, o které členské státy se jedná, a stejně tak se liší i dokumenty požadované pro vydání prohlášení vykonatelnosti a důvody pro zamítnutí soudních rozhodnutí z jiných států.

Jak bylo vysvětleno výše, je toto nařízení prvním krokem v oblasti úpravy majetkových důsledků registrovaného partnerství a týká se rodinného práva (viz bod 3.1). Vzhledem k specifickým okolnostem je volný pohyb soudních rozhodnutí podmíněn řízením o prohlášení vykonatelnosti. Jako v jiných oblastech by se nicméně mohlo později uvažovat o zrušení mezitímních řízení (prohlášení vykonatelnosti), poté co bude zhodnoceno uplatňování pravidel obsažených v tomto nařízení a vývoj justiční spolupráce ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství.

K aktům orgánů, které vykonávají své funkce na základě zmocnění v souladu s definicí soudu uvedenou v článku 2 tohoto nařízení, se bude přistupovat jako k rozhodnutím soudu, a budou se tak na ně vztahovat ustanovení této kapitoly týkající se uznávání a výkonu.

Veřejné listiny

Vzhledem k praktickému významu veřejných listin ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství a za účelem zajištění souladu tohoto nařízení s jinými nástroji EU by toto nařízení mělo pro účely jejich volného pohybu zaručit jejich přijímání.

Tímto přijímáním se rozumí, že veřejné listiny budou mít stejné důkazní účinky, pokud jde o obsah listiny a o skutečnosti v ní zaznamenané, a bude pro ně platit stejná presumpce pravosti a vykonatelnosti jako ve státě původu.

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 81 odst. 3 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu¹⁴,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹⁵,

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Evropská unie si stanovila za cíl zachovávat a rozvíjet prostor svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém je zajištěn volný pohyb osob. Pro postupné vytváření tohoto prostoru Unie přijímá opatření v oblasti justiční spolupráce v občanských věcech s mezinárodním prvkem, zejména pokud je to nezbytné k řádnému fungování vnitřního trhu.
- (2) Podle čl. 81 odst. 2 písm. c) Smlouvy o fungování Evropské unie mohou tato opatření zahrnovat opatření, která mají za cíl zajistit slučitelnost kolizních norem a pravidel pro určení příslušnosti platných v členských státech.
- (3) Na svém zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 podpořila Evropská rada zásadu vzájemného uznávání rozsudků a jiných rozhodnutí soudních orgánů jakožto základ soudní spolupráce v občanských věcech a vyzvala Radu a Komisi, aby přijaly program opatření k provádění této zásady.
- (4) Dne 30. listopadu 2000 byl přijat společný program Komise a Rady pro opatření k provedení zásady vzájemného uznávání rozhodnutí v občanských a obchodních věcech¹⁶. Tento program označuje opatření týkající se harmonizace kolizních norem za opatření usnadňující vzájemné uznávání rozhodnutí a stanoví, že má být vytvořen nástroj ve věcech majetkových poměrů v manželství a majetkových důsledků rozluky nesezdaných párů.
- (5) Evropská rada přijala na zasedání v Bruselu ve dnech 4. a 5. listopadu 2004 nový program nazvaný „Haagský program: posílení svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii“¹⁷. V

¹⁴ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

¹⁵ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

¹⁶ Úř. věst. C 12, 15.1.2001, s. 1.

¹⁷ Úř. věst. C 53, 3.3.2005, s. 1.

tomto programu Rada vyzvala Komisi, aby předložila zelenou knihu o kolizi právních předpisů ve věcech vlastnických vztahů v manželství, včetně otázky soudní příslušnosti a vzájemného uznávání. Tento program rovněž zdůraznil, že je nezbytné přijmout nástroj v této oblasti.

- (6) Dne 17. července 2006 přijala Komise zelenou knihu o kolizním právu v oblasti úpravy majetkových poměrů v manželství, zabývající se převážně otázkou soudní příslušnosti a vzájemného uznávání¹⁸. Zelená kniha zahájila rozsáhlé konzultace o celém rozsahu potíží, se kterými se páry setkávají v evropském kontextu při vypořádání společného majetku, a o dostupných soudních prostředcích nápravy. Zelená kniha se také zabývala všemi otázkami mezinárodního práva soukromého, s nimiž se setkávají páry, které uzavřely jinou formu svazku než manželství, včetně registrovaného partnerství, jakož i otázkami, jež jsou pro ně specifické.
- (7) Evropská rada na svém zasedání ve dnech 10. a 11. prosince 2009 v Bruselu přijala nový víceletý program nazvaný „Stockholmský program – otevřená a bezpečná Evropa, která slouží svým občanům a chrání je“¹⁹. Evropská rada v tomto programu vyjádřila přesvědčení, že by vzájemné uznávání mělo být rozšířeno na oblasti, jež dosud nejsou upraveny, avšak mají zásadní význam pro každodenní život, jako například majetkové důsledky rozluky párů, přičemž je však třeba zohlednit právní systémy členských států, včetně veřejného pořádku (*ordre public*) a vnitrostátní tradice v dané oblasti.
- (8) Ve „Zprávě o občanství EU za rok 2010: Odstranit překážky pro výkon práv občanů EU“, přijaté dne 27. října 2010²⁰, Komise oznámila, že přijme legislativní návrh, který umožní odstranit překážky volného pohybu osob a zejména potíže, s nimiž se páry setkávají při správě svého majetku nebo při jeho rozdělení.
- (9) Dne 16. března 2011 přijala Komise návrh²¹ nařízení Rady o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů v manželství a návrh²² nařízení Rady o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství.
- (10) Na zasedání dne 3. prosince 2015 dospěla Rada k závěru, že pro přijetí návrhů nařízení o majetkových poměrech v manželství a majetkových důsledcích registrovaného partnerství není možné dosáhnout jednomyslnosti, a cílů spolupráce v této oblasti tudíž nelze dosáhnout v přiměřené lhůtě Unii jako celkem.
- (11) V období od prosince 2015 do února 2016 Komisi předložily Švédsko, Belgie, Řecko, Chorvatsko, Slovinsko, Španělsko, Francie, Portugalsko, Itálie, Malta, Lucembursko, Německo, Česká republika, Nizozemsko, Rakousko, Bulharsko a Finsko žádosti, v nichž uvedly, že si mezi sebou přejí navázat posílenou spolupráci v oblasti majetkových poměrů mezinárodních párů, a konkrétně v oblasti příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů v manželství a příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, a žádaly Komisi, aby za tímto účelem předložila návrh Radě.

¹⁸ KOM(2006) 400.

¹⁹ Úř. věst. L 115, 4.5.2010, s. 1.

²⁰ KOM(2010) 603.

²¹ KOM(2011) 126.

²² KOM(2011) 127.

- (12) Dne [...] přijala Rada rozhodnutí [...], kterým se povoluje posílená spolupráce v oblasti příslušnosti, rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech majetkových poměrů mezinárodních párů, zahrnujících jak majetkové poměry v manželství, tak majetkové důsledky registrovaného partnerství.
- (13) Podle čl. 328 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie je posílená spolupráce při navázání otevřena všem členským státům, s výhradou dodržení případných podmínek účasti stanovených povolujícím rozhodnutím. Je jim rovněž otevřena kdykoli, s výhradou dodržení, kromě uvedených podmínek účasti, aktů již přijatých v jejím rámci. Komise a členské státy účastníci se posílené spolupráce dbají na to, aby podporovaly účast co největšího počtu členských států. Toto nařízení by mělo být závazné v celém rozsahu a přímo použitelné pouze v zúčastněných členských státech v souladu se Smlouvami.
- (14) V souladu s článkem 81 Smlouvy o fungování Evropské unie by se toto nařízení mělo uplatňovat v souvislosti s majetkovými důsledky registrovaného partnerství s přeshraničním prvkem.
- (15) S cílem poskytnout nesezdaným párům právní jistotu ohledně jejich majetku a nabídnout jim určitou předvídatelnost by všechna pravidla použitelná pro majetkové důsledky registrovaného partnerství měla být upravena v jediném nástroji.
- (16) Úprava jiných forem svazků než manželství se v právních předpisech členských států liší a mělo by se rozlišovat mezi páry, jejichž svazek je institucionálně stvrzen registrací partnerství u veřejného orgánu, a páry, které žijí v nesezdaném svazku. I když některé členské státy takové nesezdané svazky upravují, měly by být posuzovány odděleně od registrovaného partnerství, jehož formální povaha umožňuje zohlednit jeho specifické rysy a stanovit jeho pravidla v právních předpisech Unie. Pro řádné fungování vnitřního trhu je nutné odstranit překážky volného pohybu osob, které své partnerství zaregistrovaly, a zejména potíže, s nimiž se tyto páry setkávají při správě svého majetku nebo při jeho rozdělení. Toto nařízení by za účelem dosažení uvedených cílů mělo shromáždit pravidla o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání nebo případně přijímání, vykonatelnosti a výkonu rozhodnutí, veřejných listin a soudních smírů.
- (17) Toto nařízení by se mělo týkat otázek souvisejících s majetkovými důsledky registrovaného partnerství. Pojem „registrované partnerství“ by měl být definován pouze pro potřeby tohoto nařízení. Specifický obsah tohoto pojmu by měl být i nadále vymezen vnitrostátními právními předpisy členských států. Žádný prvek tohoto nařízení by neměl zavazovat členský stát, jehož právo nezná instituci registrovaného partnerství, aby tuto instituci ve svém vnitrostátním právu zavedl.
- (18) Oblast působnosti tohoto nařízení by měla zahrnovat všechny občanskoprávní aspekty majetkových důsledků registrovaného partnerství, pokud jde o každodenní správu majetku partnerů a jejich majetkové vypořádání, způsobené zejména rozlukou partnerů či úmrtím jednoho z nich.
- (19) Toto nařízení by se nemělo vztahovat na jiné oblasti občanského práva, než jsou majetkové důsledky registrovaného partnerství. Za účelem jednoznačnosti by z oblasti působnosti tohoto nařízení měla být výslovně vyloučena řada otázek, jež by bylo možné považovat za otázky související s majetkovými důsledky registrovaného partnerství.
- (20) Toto nařízení by se tak nemělo uplatňovat na otázky obecné právní způsobilosti partnerů; toto vyloučení by se však nemělo týkat zvláštních práv a pravomocí jednoho nebo obou partnerů ohledně majetku, a to jak mezi nimi navzájem, tak vůči třetím osobám, neboť tato práva a tyto pravomoci by měly spadat do oblasti působnosti tohoto nařízení.

- (21) Nemělo by se uplatňovat na další předběžné otázky, jako je existence, platnost nebo uznání registrovaného partnerství, které jsou nadále upraveny vnitrostátním právem členských států, včetně jejich pravidel mezinárodního práva soukromého.
- (22) Jelikož vyživovací povinnosti mezi partnery jsou upraveny v nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností²³, měly by být vyloučeny z oblasti působnosti tohoto nařízení, stejně jako otázky dědění majetku zemřelého partnera, které upravuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení²⁴.
- (23) Otázky nároků na převod práv nebo úpravu práv mezi partnery na starobní nebo invalidní důchod, bez ohledu na jejich povahu, která vznikla v průběhu registrovaného partnerství a nevedla k důchodovému příjmu v průběhu tohoto registrovaného partnerství, by měly zůstat vyloučeny z oblasti působnosti tohoto nařízení, přičemž jsou zohledněny konkrétní systémy existující v členských státech. Tato výjimka by však měla být vykládána restriktivně. Tímto nařízením by se tudíž měla řídit zejména otázka klasifikace důchodových příjmů, částek, které již byly jednomu z partnerů vyplaceny v průběhu registrovaného partnerství, a případného vyrovnání, jež by bylo poskytnuto v případě důchodu nabytého za použití prostředků ze společného jmění.
- (24) Toto nařízení by mělo umožňovat vznik nebo přechod práva k nemovitému nebo movitému majetku vyplývající z majetkových důsledků registrovaného partnerství podle práva rozhodného pro majetkové důsledky registrovaného partnerství. Nemělo by však mít dopad na omezený počet („*numerus clausus*“) věcných práv podle vnitrostátního práva některých členských států. Členský stát by neměl mít povinnost uznat věcné právo ve vztahu k majetku, který se nachází na jeho území, pokud jeho právní řád příslušné věcné právo nezná.
- (25) Toto nařízení by však mělo umožnit přizpůsobení neznámého věcného práva nejbližšímu rovnocennému právu podle práva tohoto jiného členského státu, aby měli partneři možnost v jiném členském státě vykonávat práva, jež jim vznikla nebo jež na ně přešla v rámci majetkových důsledků registrovaného partnerství. V kontextu tohoto přizpůsobení je třeba zohlednit účel a zájmy sledované příslušným věcným právem a účinky s tímto právem spojené. Pro účely určení nejbližšího rovnocenného věcného práva v rámci vlastního právního řádu se lze obrátit na orgány nebo příslušné osoby státu, jehož právo je rozhodné pro majetkové důsledky registrovaného partnerství, se žádostí o další informace o povaze a účincích daného práva. Za tímto účelem by mohly být využívány stávající sítě v oblasti justiční spolupráce v občanských a obchodních věcech, jakož i veškeré další dostupné prostředky usnadňující porozumění cizímu právu.
- (26) Přizpůsobení neznámých věcných práv, jak je výslovně stanoveno v tomto nařízení, by nemělo bránit jiným formám přizpůsobení v souvislosti s uplatňováním tohoto nařízení.
- (27) Požadavky pro zápis práva k nemovitému či movitému majetku do příslušného rejstříku by měly být z oblasti působnosti tohoto nařízení vyloučeny. Proto by mělo právo členského státu, kde je rejstřík veden (pro nemovitý majetek *lex rei sitae*), určovat, za jakých právních podmínek a jakým způsobem je zápis prováděn a které orgány, jako například rejstříky nemovitostí nebo notáři, jsou oprávněny kontrolovat, že všechny podmínky jsou splněny a

²³ Úř. věst. L 7, 10.1.2009, s. 1.

²⁴ Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 107.

že předložené dokumenty jsou dostatečné nebo že obsahují nezbytné informace. Příslušné orgány mohou především ověřovat, že právo partnera k majetku, jež je v dokumentu předkládaném pro účely zápisu uvedeno, je právem, které je jako takové v rejstříku zapsáno nebo které je jinak prokázáno v souladu s právem členského státu, v němž je rejstřík veden. V zájmu zabránění zdvojování dokumentů by orgány provádějící zápis měly přijímat dokumenty vyhotovené příslušnými orgány v jiném členském státě, jejichž zasílání je upraveno tímto nařízením. To by však nemělo bránit tomu, aby orgány podílející se na zápisu mohly vyzvat osobu, která podává žádost o zápis, k poskytnutí doplňujících informací či předložení dokumentů, které jsou vyžadovány právními předpisy členského státu, v němž je rejstřík veden, například informací nebo dokumentů týkajících se hrazení daní. Příslušný orgán může osobě podávající žádost o zápis sdělit způsob, jak chybějící informace či dokumenty poskytnout.

- (28) Účinky zápisu práva do rejstříku by rovněž měly být vyloučeny z oblasti působnosti tohoto nařízení. Skutečnost, zda má zápis například deklaratorní nebo konstitutivní účinek, by tudíž měla být stanovena právem členského státu, v němž je rejstřík veden. Pokud tedy například podle práva členského státu, v němž je rejstřík veden, musí být nabytí práva k nemovitému majetku zapsáno do rejstříku, aby byl zajištěn účinek *erga omnes* nebo byly ochráněny právní úkony, měl by se okamžik takového nabytí řídit právem tohoto členského státu.
- (29) Toto nařízení by mělo respektovat jednotlivé systémy zabývající se otázkami majetkových důsledků registrovaného partnerství, jež se uplatňují ve členských státech. Pro účely tohoto nařízení by proto měl být pojem „soud“ vykládán široce tak, aby zahrnoval nejen soudy v pravém slova smyslu vykonávající soudní funkce, ale také například notáře v některých členských státech, kteří v určitých věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství vykonávají soudní funkce stejně jako soudy, a notáře a právní odborníky, kteří v některých členských státech vykonávají soudní funkce ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství na základě zmocnění soudu. Všechny soudy ve smyslu tohoto nařízení by měly být vázány pravidly příslušnosti, která jsou v něm stanovena. Naproti tomu by pojem „soud“ neměl zahrnovat nesoudní orgány členských států, které mají podle vnitrostátních právních předpisů pravomoc jednat ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, jako jsou například notáři ve většině členských států, v nichž v souladu s běžnou praxí nevykonávají soudní funkce.
- (30) Toto nařízení by mělo umožnit, aby všichni notáři, kteří mají pravomoc jednat v členských státech ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, mohli tuto pravomoc vykonávat. Otázka, zda jsou notáři v konkrétním členském státě vázáni pravidly pro určení příslušnosti stanovenými v tomto nařízení, by měla záviset na tom, zda se na ně pro účely tohoto nařízení vztahuje pojem „soud“.
- (31) Rozhodnutí vydaná notáři ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství v členských státech by měla být zasílána podle tohoto nařízení. Pokud notáři vykonávají soudní funkce, jsou vázáni pravidly pro určení příslušnosti a jimi vydaná rozhodnutí by měla být zasílána v souladu s ustanoveními o uznávání, vykonatelnosti a výkonu rozhodnutí. Pokud notáři nevykonávají soudní funkce, nejsou pravidly pro určení příslušnosti vázáni a jimi vydané veřejné listiny by měly být zasílány v souladu s ustanoveními o veřejných listinách.
- (32) S ohledem na rostoucí mobilitu párů a s cílem usnadnit řádný výkon spravedlnosti by pravidla pro určení příslušnosti uvedená v tomto nařízení měla občanům dát možnost, aby jejich různá spolu související řízení projednávaly soudy téhož členského státu. Za tímto

účelem by nařízení mělo usilovat o soustředění příslušnosti ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství v členském státě, jehož soudy se zabývají vypořádáním dědictví jednoho z partnerů v souladu s nařízením (EU) č. 650/2012 nebo zrušením registrovaného partnerství či jeho prohlášením za neplatné.

- (33) Toto nařízení by mělo stanovit, že pokud je u soudu členského státu zahájeno řízení ve věci dědictví registrovaného partnera podle nařízení (EU) č. 650/2012, soudy tohoto státu by měly být příslušné pro rozhodnutí ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství spojených s uvedeným případem dědictví.
- (34) Podobně by se otázkami majetkových důsledků registrovaného partnerství vyvolanými v souvislosti s řízením zahájeným u soudu členského státu, u něž bylo zahájeno řízení ohledně žádosti o zrušení registrovaného partnerství či jeho prohlášení za neplatné, měly zabývat soudy tohoto členského státu, pokud s tím oba partneři souhlasí.
- (35) V případech, kdy věci majetkových důsledků registrovaného partnerství nesouvisejí s řízením zahájeným u soudu členského státu ve věci dědictví partnera nebo zrušení registrovaného partnerství nebo jeho prohlášení za neplatné, by mělo toto nařízení stanovit řadu hraničních určovatелů pro účely určení příslušnosti, počínající místem obvyklého bydliště partnerů v době zahájení řízení u soudu. Poslední místo v této řadě hraničních určovatелů pro určení příslušnosti by měly zaujmout členské státy, podle jejichž práva byla učiněna povinná registrace partnerství za účelem jeho vzniku. Tyto hraniční určovatele jsou stanoveny s ohledem na rostoucí mobilitu občanů a za účelem zajištění toho, aby mezi partnery a členským státem, v němž je příslušnost vykonávána, existovala skutečná vazba.
- (36) Vzhledem k tomu, že ne všechny členské státy upravují instituci registrovaného partnerství, mohou mít soudy členského státu, jehož právo instituci registrovaného partnerství neupravuje, ve výjimečných případech zapotřebí prohlásit se za nepřislušné podle tohoto nařízení. V takovém případě jednají soudy rychle a dotčené straně řízení by mělo být umožněno předložit věc v kterémkoli jiném členském státě, v němž existuje hraniční určovatel stanovící příslušnost, bez ohledu na pořadí těchto kritérií příslušnosti, přičemž by se zároveň respektovala smluvní volnost stran. Soud, u něhož bylo řízení zahájeno po prohlášení nepřislušnosti, s výjimkou soudů členského státu, podle jehož práva bylo registrované partnerství vytvořeno, a který je příslušný na základě dohody o volbě soudu nebo účasti odpůrce na řízení, může mít rovněž ve výjimečných případech zapotřebí se prohlásit za nepřislušný za stejných podmínek. Pro případy, kdy žádný soud není příslušný zabývat se situací podle ostatních ustanovení tohoto nařízení, bylo vloženo pravidlo podpůrné příslušnosti, aby se zabránilo riziku odepření spravedlnosti.
- (37) Aby byla zvýšena právní jistota, předvídatelnost a smluvní volnost stran, mělo by toto nařízení za určitých okolností stranám umožnit, aby uzavřely dohodu o volbě soudu ve prospěch soudů členského státu rozhodného práva nebo soudů členského státu, podle jehož práva bylo registrované partnerství vytvořeno.
- (38) Toto nařízení by nemělo bránit stranám ve smírném vypořádání věci mimo soud, například před notářem v členském státě, který si zvolí, je-li to podle práva tohoto členského státu možné. Tak by tomu mělo být i v případě, že právem rozhodným pro majetkové důsledky registrovaného partnerství není právo uvedeného členského státu.
- (39) V zájmu zajištění toho, aby soudy všech členských států mohly ze stejných důvodů vykonávat příslušnost ve vztahu k majetkovým důsledkům registrovaného partnerství partnerů, by v tomto nařízení měl být uveden taxativní výčet důvodů, na nichž je možno založit podpůrnou příslušnost.

- (40) Zejména v zájmu napravení případů odepření spravedlnosti by toto nařízení mělo stanovit *forum necessitatis*, jež by soudu některého členského státu ve výjimečných případech umožnilo rozhodnout o majetkových důsledcích registrovaného partnerství s úzkou vazbou ke třetímu státu. Takový výjimečný případ může nastat, jestliže se ukáže, že řízení v příslušném třetím státě není možné, například z důvodu občanské války, nebo pokud nelze od jednoho z partnerů rozumně očekávat, že v tomto státě podá návrh nebo povede řízení. Příslušnost založená na *forum necessitatis* by však měla být uplatněna pouze za předpokladu, že případ vykazuje dostatečnou vazbu na členský stát, u jehož soudu bylo zahájeno řízení.
- (41) V zájmu hladkého fungování spravedlnosti by v různých členských státech neměla být vydávána vzájemně neslučitelná rozhodnutí. Za tímto účelem by toto nařízení mělo stanovit obecná procesní pravidla podobná těm, jež jsou obsažena v jiných nástrojích Unie v oblasti justiční spolupráce v občanských věcech. Jedním z těchto procesních pravidel je pravidlo litispendence, jež se uplatní, pokud bude stejná věc týkající se majetkových důsledků registrovaného partnerství předložena různým soudům v různých členských státech. Toto pravidlo tedy určí, který soud by měl danou věc projednat.
- (42) Aby občané mohli za úplné právní jistoty využívat výhod vnitřního trhu, mělo by toto nařízení umožnit partnerům, aby předem věděli, jaké právo se na majetkové důsledky jejich registrovaného partnerství použije. V zájmu zamezení protichůdným výsledkům by proto měly být zavedeny harmonizované kolizní normy. Hlavní pravidlo by mělo zajistit, že se majetkové důsledky registrovaného partnerství budou řídit předvídatelným právem, s nímž má úzkou vazbu. Z důvodu právní jistoty a s cílem zamezit fragmentaci by se rozhodným právem měly řídit majetkové důsledky registrovaného partnerství jako celek, tedy veškeré majetkové důsledky vyplývající z registrovaného partnerství, bez ohledu na povahu majetku a bez ohledu na to, zda se nachází v jiném členském státě nebo ve třetím státě.
- (43) Právo určené tímto nařízením by se mělo použít, i když není právem členského státu.
- (44) Aby byla partnerům usnadněna správa jejich majetku, mělo by jim toto nařízení umožnit, aby si jako právo rozhodné pro majetkové důsledky jejich registrovaného partnerství, bez ohledu na povahu majetku nebo místo, kde se nachází, zvolili to právo, k němuž mají úzkou vazbu, například z důvodu svého obvyklého bydliště nebo státní příslušnosti. Aby se však zabránilo tomu, že volba práva zůstane bez jakéhokoli účinku, a partneři se tak ocitli v právním vakuu, měla by taková volba práva být omezena na právo, jež spojuje s registrovaným partnerstvím majetkové důsledky. Tato volba může být učiněna kdykoli, před registrací partnerství, v okamžiku jeho registrace či v průběhu tohoto registrovaného partnerství.
- (45) Aby byla zajištěna právní jistota právních úkonů a zamezilo se změnám práva rozhodného pro majetkové důsledky registrovaných partnerství, aniž by o nich byli partneři informováni, neměla by být jakákoli změna práva rozhodného pro majetkové důsledky registrovaných partnerství provedena jinak, než na výslovnou žádost stran. Tato změna provedená partnery by neměla mít zpětnou účinnost, pokud to partneři výslovně nestanoví. Nemůže se každopádně dotýkat práv třetích osob.
- (46) V zájmu zajištění právní jistoty a lepšího přístupu ke spravedlnosti by pravidla pro materiální a formální platnost dohody o volbě rozhodného práva měla být stanovena tak, aby usnadňovala zasvěcenou volbu partnerů a aby byla respektována jejich dohoda. Pokud jde o formální platnost, měly by být vytvořeny určité záruky pro to, aby si partneři uvědomili důsledky své volby. Dohoda o volbě rozhodného práva by přinejmenším měla být vyhotovena písemně, datována a podepsána oběma stranami. Pokud však právo členského státu, v němž mají oba partneři v době uzavření dohody obvyklé bydliště,

obsahuje dodatečná formální pravidla, je třeba tato pravidla dodržovat. V členském státě mohou například takováto dodatečná formální pravidla existovat, je-li dohoda vložena do dohody o majetku v partnerství. Pokud v okamžiku uzavření dohody mají partneři své obvyklé bydliště v různých členských státech, které stanoví různá formální pravidla, mělo by být postačující, aby byla splněna formální pravidla jednoho z těchto států. Pokud v okamžiku uzavření dohody má pouze jeden z partnerů své obvyklé bydliště v členském státě, který stanoví dodatečná formální pravidla, je třeba tato pravidla dodržovat.

- (47) Dohoda o majetku v partnerství je druhem pořízení o majetku partnerů, jehož přípustnost a přijímání se mezi členskými státy liší. V zájmu usnadnění přijetí majetkových práv nabytých na základě dohody o majetkových poměrech v partnerství v členských státech by měla být vymezena pravidla pro formální platnost dohod o majetkových poměrech v partnerství. Přinejmenším by měla být tato dohoda uzavřena písemně, datována a podepsána oběma stranami. Nicméně měla by splňovat rovněž dodatečné požadavky na formální platnost stanovené v právu rozhodném pro majetkové důsledky registrovaného partnerství určeném v souladu s tímto nařízením a v právu členského státu, v němž mají partneři své obvyklé bydliště. Toto nařízení by mělo rovněž stanovit, kterým právem se má řídit materiální platnost takové dohody.
- (48) Nedojde-li k volbě rozhodného práva, mělo by toto nařízení v zájmu zajištění souladu mezi předvídatelností a požadavkem právní jistoty a současně s ohledem na životní situaci páru stanovit, že právo státu, podle jehož práva byla učiněna povinná registrace partnerství za účelem jeho vzniku, by se mělo použít pro majetkové důsledky registrovaného partnerství.
- (49) Pokud toto nařízení odkazuje na státní příslušnost jakožto na hraniční určovateli, je otázka toho, jak posuzovat osobu s vícenásobnou státní příslušností, předběžnou otázkou, která nespadá do oblasti působnosti tohoto nařízení a měla by být přenechána vnitrostátnímu právu, včetně případných mezinárodních úmluv, při plném respektování obecných zásad Evropské unie. Toto posouzení by nemělo mít účinek na platnost volby práva učiněné v souladu s tímto nařízením.
- (50) S ohledem na určení práva rozhodného pro majetkové důsledky registrovaného partnerství v případě neexistence volby práva a dohody o majetku v partnerství by měl justiční orgán členského státu na žádost kteréhokoli z partnerů ve výjimečných případech – kdy se partneři přestěhovali do státu jejich obvyklého bydliště na dlouhou dobu – být schopen dojít k závěru, že právo onoho státu může být rozhodné, jestliže se ho partneři dovolávali. Nemůže se každopádně dotýkat práv třetích osob.
- (51) Právem určeným jako právo rozhodné pro majetkové důsledky registrovaného partnerství by se měly řídit důsledky od klasifikace majetku jednoho nebo obou partnerů do různých kategorií v průběhu registrovaného partnerství a po jeho zrušení, až do vypořádání majetku. Mělo by zahrnovat účinky majetkových důsledků registrovaného partnerství na právní vztah mezi jedním z partnerů a třetími osobami. Práva rozhodného pro majetkové důsledky registrovaného partnerství na úpravu takových účinků se však může jeden z partnerů dovolávat vůči třetí osobě pouze tehdy, pokud právní vztahy mezi tímto partnerem a touto třetí osobou vznikly v době, kdy tato třetí osoba o existenci takového práva věděla nebo vědět měla.
- (52) Důvody veřejného zájmu, jako je ochrana politického, společenského nebo hospodářského uspořádání členského státu, by za výjimečných okolností měly dát soudům a jiným příslušným orgánům členských států možnost použít výhrady imperativních ustanovení. Pojem „imperativní ustanovení“ by tak měl zahrnovat pravidla imperativní povahy, jako například pravidla o ochraně společného obydlí. Tato výjimka z použití práva rozhodného

pro majetkové důsledky registrovaného partnerství si ale žádá restriktivní výklad, aby zůstala slučitelná s obecným cílem tohoto nařízení.

- (53) Důvody veřejného zájmu by za výjimečných okolností měly soudům a jiným příslušným orgánům, které se v členských státech zabývají otázkami majetkových důsledků registrovaného partnerství, dát rovněž možnost neuplatnit některá ustanovení cizího práva v případě, kdy by jejich uplatnění v dané věci bylo zjevně neslučitelné s veřejným pořádkem (*ordre public*) dotčeného členského státu. Soudy a jiné příslušné orgány by však neměly mít možnost uplatnit výhradu veřejného pořádku s cílem nepoužít právo jiného státu, ani možnost odmítnout uznání nebo případně přijetí či vykonání rozhodnutí, veřejné listiny či soudního smíru vyhotovených jiným členským státem, pokud by tím byla porušena Listina základních práv Evropské unie, a zejména její článek 21 o zásadě zákazu diskriminace.
- (54) Protože v některých státech existují vedle sebe dva či více právních systémů nebo souborů pravidel týkajících se otázek, které upravuje toto nařízení, je třeba stanovit, v jaké míře se jeho ustanovení použijí v rámci různých územních jednotek těchto států.
- (55) S ohledem na obecný cíl tohoto nařízení, kterým je vzájemné uznávání rozhodnutí vydaných v členských státech ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, by toto nařízení mělo stanovit pravidla pro uznávání, vykonatelnost a výkon rozhodnutí podobná těm, jež jsou obsažena v jiných nástrojích Unie v oblasti justiční spolupráce v občanských věcech.
- (56) Aby byly zohledněny různé systémy zabývající se otázkami majetkových důsledků registrovaného partnerství v členských státech, mělo by toto nařízení zajistit přijímání a vykonatelnost veřejných listin ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství ve všech členských státech.
- (57) Veřejné listiny by v jiném členském státě měly mít stejné nebo co nejvíce srovnatelné důkazní účinky jako v členském státě původu. Při určování důkazních nebo co nejvíce srovnatelných účinků konkrétní veřejné listiny v jiném členském státě by měl být učiněn odkaz na povahu a rozsah důkazních účinků dané veřejné listiny v členském státě původu. Bude proto záležet na právu členského státu původu, jaké důkazní účinky by konkrétní veřejná listina měla mít v jiném členském státě.
- (58) „Pravost“ veřejné listiny by měla být autonomním pojmem zahrnujícím prvky jako její původnost, splnění formálních náležitostí, pravomoc orgánu, jenž listinu vyhotovil, a postup, jímž byla vyhotovena. Zároveň by měl zahrnovat faktické prvky zapsané do veřejné listiny dotčným orgánem, jako například skutečnost, že uvedené strany se před tento orgán dostavily v uvedený den a učinily uvedená prohlášení. Strana, jež si přeje napadnout pravost veřejné listiny, by tak měla učinit u příslušného soudu v členském státě původu této veřejné listiny podle právních předpisů tohoto členského státu.
- (59) Pojem „právní úkony nebo právní vztahy zaznamenané ve veřejné listině“ by měl být vykládán jako odkaz na věcný obsah zapsaný v dané veřejné listině. Strana, jež si přeje napadnout právní úkony nebo právní vztahy zaznamenané ve veřejné listině, by tak měla učinit u soudů příslušných podle tohoto nařízení, které by měly o napadení rozhodnout v souladu s právem rozhodným pro majetkové důsledky registrovaného partnerství.
- (60) Je-li při řízení u soudu členského státu vznesena předběžná otázka související s právními úkony nebo právními vztahy zaznamenanými ve veřejné listině, měl by být tento soud příslušný o ní rozhodnout.
- (61) Veřejná listina, která byla napadena, by neměla až do rozhodnutí o napadení vyvolávat žádné důkazní účinky v jiném členském státě, než je členský stát původu. Týká-li se

napadení pouze určité záležitosti související s právními úkony či právními vztahy zaznamenanými ve veřejné listině, neměla by daná veřejná listina až do rozhodnutí o napadení vyvolávat žádné důkazní účinky v jiném členském státě, než je členský stát původu, pokud jde o napadenou část. Veřejná listina, která byla v důsledku napadení prohlášena za neplatnou, by měla přestat vyvolávat jakékoli důkazní účinky.

- (62) Pokud byly orgánu v souvislosti s použitím tohoto nařízení předloženy dvě neslučitelné veřejné listiny, měl by tento orgán posoudit otázku, které veřejné listině by měla být dána přednost, nebo rozhodnout o tom, že nepoužije žádnou z nich, a to s ohledem na okolnosti dané věci. Pokud není z daných okolností zřejmé, které veřejné listině by měla být dána přednost, nebo není zřejmé, zda nemá být použita žádná z nich, rozhodnou o této otázce soudy příslušné podle tohoto nařízení, nebo pokud je otázka v rámci řízení vznesena jako předběžná otázka, soud, u něhož toto řízení probíhá. V případě neslučitelnosti veřejné listiny s rozhodnutím je třeba zohlednit důvody pro neuznání rozhodnutí podle tohoto nařízení.
- (63) Uznání a výkon rozhodnutí ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství podle tohoto nařízení by však v žádném případě neměly znamenat uznání registrovaného partnerství, které bylo základem k vydání tohoto rozhodnutí.
- (64) Měl by být upřesněn vztah mezi tímto nařízením a dvoustrannými či mnohostrannými úmluvami ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, jejichž smluvními stranami jsou členské státy.
- (65) Aby bylo usnadněno použití tohoto nařízení, měla by být členským státům stanovena povinnost oznamovat některé informace o jejich právních předpisech a postupech vztahujících se k majetkovým důsledkům registrovaného partnerství v rámci Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci vytvořené rozhodnutím Rady 2001/470/ES²⁵. Aby mohly být všechny informace, které jsou podstatné pro praktické uplatňování tohoto nařízení, včas zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie*, měly by je členské státy rovněž předat Komisi dříve, než se toto nařízení stane použitelným.
- (66) Aby bylo usnadněno používání tohoto nařízení a umožněno používání moderních komunikačních technologií, měly by být rovněž stanoveny standardní formuláře pro potvrzení, která bude třeba předložit spolu s žádostí o prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí, veřejné listiny či soudního smíru.
- (67) Při výpočtu lhůt a termínů stanovených v tomto nařízení by se mělo použít nařízení Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971, kterým se určují pravidla pro lhůty, data a termíny²⁶.
- (68) Za účelem zajištění jednotných podmínek pro provedení tohoto nařízení by měly být Komisi v souvislosti se stanovením a následnými změnami potvrzení a formulářů týkajících se prohlášení vykonatelnosti rozhodnutí, soudních smírů a veřejných listin svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí²⁷.

²⁵ Úř. věst. L 174, 27.6.2001, s. 25.

²⁶ Úř. věst. L 124, 8.6.1971, s. 1.

²⁷ Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

- (69) Pro přijímání prováděcích aktů, jimiž budou stanovena a následně pozměňována potvrzení a formuláře na základě tohoto nařízení, by měl být použit poradní postup uvedený v článku 4 nařízení (EU) č. 182/2011.
- (70) Cílů tohoto nařízení – konkrétně volného pohybu osob uvnitř Evropské unie, možnosti partnerů upravit si své majetkové vztahy mezi sebou a vůči třetím stranám v průběhu společného života páru i při vypořádání jejich majetku, větší předvídatelnosti a právní jistoty – nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, ale spíše jich z důvodu rozsahu a účinků tohoto nařízení může být lépe dosaženo na úrovni Unie, případně prostřednictvím posílené spolupráce mezi členskými státy. V souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii má proto Unie pravomoc jednat. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je pro dosažení uvedených cílů nezbytné.
- (71) Toto nařízení respektuje základní práva a dodržuje zásady uznané Listinou základních práv Evropské unie, a zejména jejími články 7, 9, 17, 21 a 47, které se týkají práva na respektování soukromého a rodinného života, práva založit rodinu v souladu s vnitrostátními právními předpisy, majetkových práv, zásady zákazu diskriminace a práva na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces. Soudy a další příslušné orgány členských států musí při uplatňování tohoto nařízení uvedená práva a zásady dodržovat,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I

Oblast působnosti a definice

Článek 1

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se vztahuje na majetkové důsledky registrovaného partnerství.
Nepoužije se na daňové, celní či správní věci.
2. Z oblasti působnosti tohoto nařízení jsou vyloučeny:
 - a) právní způsobilost partnerů;
 - b) existence, platnost nebo uznání registrovaného partnerství;
 - c) vyživovací povinnosti;
 - d) dědictví majetku zemřelého partnera;
 - e) sociální zabezpečení;
 - f) nárok na převod práv na starobní nebo invalidní důchod, která vznikla v průběhu registrovaného partnerství, avšak nevedla k důchodovému příjmu v průběhu tohoto registrovaného partnerství, nebo úprava těchto práv mezi partnery v případě zrušení registrovaného partnerství nebo jeho prohlášení za neplatné;
 - g) povaha věcných práv vztahujících se k majetku a

- h) jakýkoli zápis práv k nemovitému či movitému majetku do rejstříku, včetně právních požadavků pro takový zápis, a účinky zápisu nebo neprovedení zápisu těchto práv do rejstříku.

Článek 2

Pravomoc ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství v rámci členských států

Toto nařízení se nedotýká pravomoci orgánů členských států zabývat se věcmi majetkových důsledků registrovaného partnerství.

Článek 3

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) „registrovaným partnerstvím“ režim společného života dvou osob upravený právními předpisy, jehož registrace je podle uvedených právních předpisů povinná a jenž splňuje právní náležitosti vyžadované těmito právními předpisy pro jeho vytvoření;
- b) „majetkovými důsledky registrovaného partnerství“ soubor pravidel týkající se majetkových vztahů partnerů mezi sebou a ve vztahu ke třetím osobám, které vyplývají z právních vztahů vytvořených registrací partnerství nebo jeho zrušením;
- c) „dohodou o majetku v partnerství“ jakákoli dohoda mezi partnery nebo budoucími partnery, v níž upravují majetkové důsledky svého registrovaného partnerství;
- d) „veřejnou listinou“ dokument týkající se majetkových důsledků registrovaného partnerství, který byl formálně vyhotoven nebo zaregistrován jako veřejná listina v některém členském státě a jehož pravost:
 - i) se vztahuje na podpis a obsah veřejné listiny; a
 - ii) stanovil orgán veřejné moci či jiný orgán zmocněný pro tento účel členským státem původu;
- e) „rozhodnutím“ jakékoli rozhodnutí ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství vydané soudem členského státu bez ohledu na to, jak je označeno, včetně rozhodnutí o nákladech řízení vydaného soudním úředníkem;
- f) „soudním smírem“ smír ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, který schválil soud nebo který byl v průběhu řízení uzavřen před soudem;
- g) „členským státem původu“ členský stát, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, byla vystavena veřejná listina, byl schválen nebo uzavřen soudní smír;
- h) „členským státem výkonu“ členský stát, v němž je požadováno uznání nebo výkon rozhodnutí, veřejné listiny nebo soudního smíru.

2. Pro účely tohoto nařízení se pojmem „soud“ rozumí veškeré soudní orgány a všechny ostatní orgány a právní odborníci příslušní ve věcech majetkových důsledků registrovaných partnerství, kteří vykonávají funkce soudu nebo jednají na základě zmocnění soudním orgánem nebo pod jeho dohledem, jestliže tyto ostatní orgány a právní

odborníci nabízejí záruky nestrannosti a práva všech stran být vyslechnuty a jestliže jejich rozhodnutí vydaná podle práva členského státu, v němž působí:

- i) mohou být napadena před soudním orgánem nebo přezkoumána soudním orgánem a
- ii) mají obdobnou platnost a účinnost jako rozhodnutí soudního orgánu v téže záležitosti.

Členské státy informují Komisi o ostatních orgánech a právních odbornících uvedených v prvním pododstavci v souladu s článkem 64.

Kapitola II Příslušnost

Článek 4

Příslušnost v případě úmrtí jednoho z partnerů

Pokud je u soudu některého členského státu zahájeno řízení ve věci dědictví jednoho z registrovaných partnerů podle nařízení (EU) č. 650/2012, jsou soudy tohoto státu příslušné rozhodovat ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství ve vztahu k této dědické věci.

Článek 5

Příslušnost v případech zrušení registrovaného partnerství nebo jeho prohlášení za neplatné

1. Pokud je u soudu některého členského státu zahájeno řízení za účelem rozhodnutí o zrušení registrovaného partnerství či jeho prohlášení za neplatné, jsou soudy tohoto státu příslušné pro rozhodování ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství ve vztahu k tomuto případu zrušení či prohlášení za neplatné, pokud se na tom partneri dohodnou.
2. Je-li dohoda uvedená v odstavci 1 uzavřena před zahájením řízení ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství u soudu, musí být v souladu s článkem 7.

Článek 6

Příslušnost v ostatních případech

Není-li žádný soud členského státu příslušný podle článků 4 a 5 nebo v jiných případech, než jsou případy uvedené v článcích 4 nebo 5, jsou pro řízení ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství příslušné soudy členského státu:

- a) na jehož území mají partneri v době zahájení řízení u soudu obvyklé bydliště, nebo pokud výše uvedené není naplněno,
- b) na jehož území měli partneri poslední obvyklé bydliště, pokud zde v době zahájení řízení u soudu jeden z nich dosud bydlí, nebo pokud výše uvedené není naplněno,
- c) na jehož území má odpůrce v době zahájení řízení u soudu obvyklé bydliště, nebo pokud výše uvedené není naplněno,
- d) jehož jsou oba partneri v době zahájení řízení u soudu státními příslušníky, nebo pokud výše uvedené není naplněno,

- e) podle jehož práva bylo registrované partnerství vytvořeno.

Článek 7 **Volba soudu**

1. V případech upravených v článku 6 se strany mohou dohodnout, že soudy členského státu, jehož právo je rozhodné podle článku 22 nebo čl. 26 odst. 1, nebo soudy členského státu, podle jehož práva bylo registrované partnerství vytvořeno, jsou výlučně příslušné rozhodovat ve věcech týkajících se majetkových důsledků jejich registrovaného partnerství.
2. Dohoda musí být vyjádřena písemně, opatřena datem a podepsána stranami. Písemné formě jsou rovnocenná veškerá sdělení elektronickými prostředky, která umožňují trvalý záznam dohody.

Článek 8 **Příslušnost založená na účasti odpůrce na řízení**

1. Není-li soud jednoho členského státu příslušný již podle jiných ustanovení tohoto nařízení, je příslušným soud členského státu, jehož právo je rozhodné podle článku 22 nebo čl. 26 odst. 1 a k němuž se dostaví odpůrce. Toto pravidlo se nepoužije, pokud se odpůrce dostavil k soudu proto, aby zpochybnil příslušnost soudu, nebo ve věcech, na něž se vztahuje článek 4.
2. Soud před uznáním vlastní příslušnosti podle odstavce 1 zajistí, aby byl odpůrce informován o svém právu namítat nepříslušnost soudu a o účincích, které jeho dostavení nebo nedostavení k soudu vyvolá.

Článek 9 **Alternativní příslušnost**

1. Pokud soud členského státu, který je příslušný podle článků 4, 5 a čl. 6 písm. a), b), c) nebo d), rozhodne, že právo jeho členského státu instituci registrovaného partnerství neupravuje, může se prohlásit za nepříslušný. Pokud se soud rozhodne prohlásit svou nepříslušnost, učiní tak bez zbytečného prodlení.
2. Pokud se soud uvedený v odstavci 1 prohlásí za nepříslušný a pokud se strany dohodnou přenést příslušnost na soudy kteréhokoli jiného členského státu podle článku 7, jsou pro rozhodování ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství příslušné soudy daného členského státu.

V ostatních případech jsou pro rozhodnutí o majetkových důsledcích registrovaného partnerství příslušné soudy kteréhokoli jiného členského státu podle článku 6 nebo 8.

3. Tento článek se nepoužije, pokud strany dosáhly zrušení registrovaného partnerství či jeho prohlášení za neplatné, které je způsobilé k uznání v členském státě místa soudu.²⁸

Článek 10 **Podpůrná příslušnost**

Není-li žádný soud členského státu příslušný podle článků 4, 5, 6, 7 a 8 nebo pokud se všechny soudy prohlásily za nepříslušné podle článku 9 a žádný soud členského státu není příslušný podle

²⁸ Podobné znění („způsobilé k uznání“) lze nalézt v čl. 33 odst. 1 písm. a), čl. 33 odst. 3, čl. 34 odst. 1 písm. b) a 23. bodu odůvodnění přepracovaného znění nařízení Brusel I.

čl. 6 písm. e), článku 7 a článku 8, jsou soudy členského státu příslušné, pokud se na území tohoto členského státu nachází nemovitý majetek jednoho či obou partnerů; v tom případě je však soud, u něhož bylo řízení zahájeno, příslušný rozhodnout pouze o tomto nemovitém majetku.

Článek 11 **Forum necessitatis**

Není-li žádný soud členského státu příslušný podle článků 4, 5, 6, 7, 8 a 10 nebo pokud se všechny soudy prohlásily za nepřísušné podle článku 9 a žádný soud členského státu není příslušný podle čl. 6 písm. e), článku 7, článku 8 a článku 10, mohou ve výjimečných případech rozhodovat ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství soudy členského státu, jestliže ve třetím státě, k němuž má daná věc úzkou vazbu, není řízení možné nebo je v něm nelze adekvátním způsobem zahájit nebo vést.

Věc musí vykazovat dostatečnou vazbu na členský stát, u jehož soudu bylo řízení zahájeno.

Článek 12 **Protinávrhy**

Soud, u něhož probíhá řízení na základě článků 4, 5, 6, 7, 8, 10 nebo 11, je rovněž příslušný rozhodovat o protinávrhu, pokud spadá do oblasti působnosti tohoto nařízení.

Článek 13 **Omezení řízení**

1. Pokud pozůstalost zesnulého, jehož dědické věci se řídí nařízením (EU) č. 650/2012, zahrnuje majetek nacházející se v třetím státě, může soud, u kterého bylo zahájeno řízení o majetkových důsledcích registrovaného partnerství, na žádost jedné ze stran rozhodnout, že o jedné nebo více částech tohoto majetku nebude rozhodovat, pokud lze očekávat, že jeho rozhodnutí ohledně daného majetku nebude uznáno a případně prohlášeno vykonatelným v tomto třetím státě.
2. Odstavcem 1 není dotčeno právo stran omezit rozsah řízení podle práva členského státu, u jehož soudu bylo řízení zahájeno.

Článek 14 **Zahájení soudního řízení**

Pro účely této kapitoly se za zahájení soudního řízení považuje okamžik, kdy:

- a) k soudu byl podán návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost, za předpokladu, že navrhovatel následně nepochybil při učinění kroků požadovaných pro doručení odpůrci, nebo
- b) písemnost byla převzata orgánem příslušným pro její doručení v případě, že musí být doručena před podáním k soudu, za předpokladu, že navrhovatel následně neopomene učinit kroky požadované v souvislosti s podáním písemnosti k soudu, nebo
- c) je-li řízení zahájeno z vlastního podnětu soudu, bylo soudem přijato rozhodnutí o zahájení řízení, nebo, není-li takové rozhodnutí vyžadováno, okamžik, kdy soud provedl záznam o podání v dané věci.

Článek 15

Přezkoumání příslušnosti

Pokud je u soudu některého členského státu zahájeno řízení ve věci týkající se majetkových důsledků registrovaného partnerství, k níž není podle tohoto nařízení příslušný, prohlásí se tento soud z vlastního podnětu za nepříslušný.

Článek 16

Přezkoumání přípustnosti

1. Pokud se odpůrce, který má obvyklý pobyt na území jiného státu, než je členský stát, ve kterém byl návrh podán, nedostaví k soudu, přeruší soud příslušný podle tohoto nařízení řízení do doby, než bude prokázáno, že odpůrce mohl obdržet návrh na zahájení řízení nebo jinou rovnocennou písemnost v dostatečném předstihu, jenž mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, nebo že k tomu byly učiněny veškeré nezbytné kroky.
2. Místo odstavce 1 tohoto článku se použije článek 19 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech²⁹, mají-li být návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost zaslány z jednoho členského státu do druhého podle uvedeného nařízení.
3. Pokud se nepoužije nařízení (ES) č. 1393/2007, použije se článek 15 Haagské úmluvy ze dne 15. listopadu 1965 o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních, mají-li být návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost zaslány do ciziny podle uvedené úmluvy.

Článek 17

Litispence

1. Je-li u soudů různých členských států zahájeno řízení v téže věci mezi stranami, přeruší soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, bez návrhu řízení až do doby, než se určí příslušnost soudu, který řízení zahájil jako první.
2. V případech uvedených v odstavci 1 na žádost soudu, u něhož bylo zahájeno řízení, jakýkoli jiný soud, u něhož bylo zahájeno řízení v téže věci, neprodleně informuje dříve uvedený soud o datu, kdy u něj bylo zahájeno řízení.
3. Jakmile je určena příslušnost soudu, u něhož bylo řízení zahájeno jako první, prohlásí se soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, za nepříslušný ve prospěch tohoto soudu.

Článek 18

Související řízení

1. Probíhají-li u soudů různých členských států řízení, která navzájem souvisejí, může soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, řízení přerušit.
2. Dokud nejsou řízení skončena v prvním stupni, může se soud, u něhož bylo řízení zahájeno později, na návrh jedné ze stran také prohlásit za nepříslušný, je-li soud, u něhož bylo řízení zahájeno dříve, příslušný pro daná řízení a spojení těchto řízení je podle práva státu tohoto soudu přípustné.

²⁹ Úř. věst. L 324, 10.12.2007, s. 79.

3. Ve smyslu tohoto článku řízení navzájem souvisejí, pokud je mezi nimi tak úzký vztah, že jejich společné projednání a rozhodnutí o nich je vhodné k tomu, aby se zabránilo vydání vzájemně si odporujících rozhodnutí v oddělených řízeních.

Článek 19

Předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích

Předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích, která jsou upravena právem jednoho členského státu, je možné u soudů tohoto státu navrhnout i tehdy, kdy jsou pro rozhodnutí ve věci samé příslušné na základě tohoto nařízení soudy jiného členského státu.

Kapitola III Rozhodné právo

Článek 20

Univerzální použitelnost

Právo určené jako rozhodné tímto nařízením se použije bez ohledu na to, zda je či není právem některého z členských států.

Článek 21

Jednota rozhodného práva

Právo rozhodné pro majetkové důsledky registrovaného partnerství se vztahuje na veškerý majetek, který podléhá těmto důsledkům, bez ohledu na místo, kde se nachází.

Článek 22

Volba rozhodného práva

1. Partneři či budoucí partneři se mohou dohodnout, že si zvolí nebo změní právo rozhodné pro majetkové důsledky svého registrovaného partnerství za předpokladu, že uvedené právo s institucí registrovaného partnerství majetkové důsledky spojuje a že se jedná o některé z následujících práv:
 - a) právo státu, v němž mají partneři nebo budoucí partneři nebo jeden z nich obvyklé bydliště v době uzavření dohody;
 - b) právo státu, jehož je některý z partnerů nebo budoucích partnerů v době uzavření dohody státním příslušníkem, nebo
 - c) právo státu, podle jehož práva bylo registrované partnerství vytvořeno.
2. Pokud se partneři nedohodnou jinak, má změna rozhodného práva ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, k níž došlo v průběhu partnerství, účinek pouze do budoucna.
3. Zpětnou změnou rozhodného práva podle odstavce 2 nemohou být nepříznivě dotčena práva třetích osob z tohoto práva odvozená.

Článek 23

Formální platnost dohody o volbě rozhodného práva

1. Dohoda uvedená v článku 22 musí mít písemnou formu, musí být opatřena datem a musí být podepsána oběma partnery. Písemné formě jsou rovnocenná veškerá sdělení elektronickými prostředky, která umožňují trvalý záznam dohody.
2. Pokud však právo členského státu, v němž mají oba partneři své obvyklé bydliště v době uzavření dohody, stanoví pro dohody o majetku v partnerství dodatečné formální požadavky, tyto požadavky se uplatní.
3. Pokud v okamžiku uzavření dohody mají partneři své obvyklé bydliště v různých členských státech a pokud práva těchto států stanoví různé formální požadavky pro dohody o majetku v partnerství, je dohoda formálně platná, splňuje-li požadavky stanovené právem jednoho z těchto států.
4. Pokud v okamžiku uzavření dohody má pouze jeden z partnerů své obvyklé bydliště v členském státě a pokud tento stát stanoví pro dohody o majetku v partnerství dodatečné formální požadavky, tyto požadavky se uplatní.

Článek 24

Souhlas a materiální platnost

1. Existence a platnost dohody o volbě práva nebo některého jejího ustanovení se určuje podle práva, které by se na základě článku 22 tohoto nařízení použilo, kdyby byla dohoda nebo její ustanovení platná.
2. Vyplývá-li však z okolností, že by nebylo přiměřené určovat účinky chování jednoho z partnerů podle práva uvedeného v odstavci 1, může se tento z partnerů za účelem zjištění, že neprojevil souhlas, odvolat na právo země, v níž má v okamžiku zahájení řízení u soudu své obvyklé bydliště.

Článek 25

Formální platnost dohody o majetku v partnerství

1. Dohoda o majetku v partnerství musí mít písemnou formu, musí být opatřena datem a musí být podepsána oběma partnery. Písemné formě jsou rovnocenná veškerá sdělení elektronickými prostředky, která umožňují trvalý záznam dohody.
2. Pokud však právo členského státu, v němž mají oba partneři své obvyklé bydliště v době uzavření dohody, stanoví pro dohody o majetku v partnerství dodatečné formální požadavky, tyto požadavky se uplatní.

Pokud v okamžiku uzavření dohody mají partneři své obvyklé bydliště v různých členských státech a pokud práva těchto států stanoví různé formální požadavky pro dohody o majetku v partnerství, je dohoda formálně platná, splňuje-li požadavky stanovené právem jednoho z těchto států.

Pokud v okamžiku uzavření dohody má pouze jeden z partnerů své obvyklé bydliště v členském státě a pokud tento stát stanoví pro dohody o majetku v partnerství dodatečné formální požadavky, tyto požadavky se uplatní.
3. Pokud však právo rozhodné pro majetkové důsledky registrovaného partnerství ukládá dodatečné formální požadavky, tyto požadavky se uplatní.

Článek 26

Rozhodné právo při neexistenci volby práva stranami

1. Při neexistenci dohody podle článku 22 je právem rozhodným pro majetkové důsledky registrovaného partnerství právo státu, podle jehož práva bylo registrované partnerství vytvořeno.
2. Výjimečně a na návrh kteréhokoli z partnerů může justiční orgán příslušný k rozhodování o záležitostech majetkových důsledků registrovaného partnerství rozhodnout, že majetkové důsledky registrovaného partnerství se budou řídit právem státu jiného, než je stát, jehož právo je rozhodné podle prvního odstavce, pokud právo tohoto jiného státu spojuje majetkové důsledky s institucí registrovaného partnerství a pokud navrhovatel prokáže, že:
 - a) partneři měli po výrazně dlouhou dobu poslední společné obvyklé bydliště v tomto státě a
 - b) oba partneři se při úpravě či plánování majetkových vztahů dovolávali práva tohoto jiného státu.

Právo tohoto jiného státu se použije od vytvoření registrovaného partnerství, ledaže s tím jeden s partnerů projeví nesouhlas. V takovém případě je právo tohoto jiného státu rozhodné od stanovení posledního společného obvyklého bydliště v tomto jiném státě.

Použitím práva tohoto jiného státu nejsou nepříznivě dotčena práva třetích osob odvozená z práva rozhodného podle odstavce 1.

Odstavec 3 se nepoužije, pokud partneři uzavřeli dohodou o majetku v partnerství před stanovením jejich posledního společného obvyklého bydliště v tomto jiném státě.

Článek 27

Oblast působnosti rozhodného práva

Právo rozhodné pro majetkové důsledky registrovaného partnerství podle tohoto nařízení mimo jiné stanoví:

- a) klasifikaci majetku jednoho nebo obou partnerů do různých kategorií v průběhu registrovaného partnerství a po jeho zániku;
- b) převod majetku z jedné kategorie do druhé;
- c) odpovědnost jednoho z partnerů za závazky a dluhy druhého z partnerů;
- d) pravomoci, práva a povinnosti jednoho z partnerů nebo obou týkající se majetku;
- e) rozdělení nebo vypořádání majetku po zrušení registrovaného partnerství;
- f) účinky majetkových důsledků registrovaného partnerství na právní vztah mezi jedním z partnerů a třetími osobami, a
- g) materiální platnost dohody o majetku v partnerství.

Článek 28

Účinky vůči třetím osobám

1. Aniž je dotčen čl. 27 písm. f), práva, kterým se řídí majetkové důsledky registrovaného partnerství mezi partnery, se nemůže žádný z partnerů dovolávat vůči třetí osobě v rámci

sporu mezi touto třetí osobou a jedním nebo oběma z partnerů, s výjimkou případů, kdy tato třetí osoba o existenci takového práva věděla nebo při zachování náležité opatrnosti vědět měla.

2. Má se za to, že třetí osoba o existenci takového práva věděla, pokud
 - a) právo, které upravuje majetkové důsledky registrovaného partnerství, je právem
 - i) státu, jehož právo je rozhodné pro transakci mezi jedním z partnerů a třetí osobou,
 - ii) státu, v němž má ten z partnerů, který uzavřel smlouvu se třetí osobou, a tato třetí osoba obvyklé bydliště, nebo
 - iii) v případech, kdy se jedná o nemovitý majetek, státu, na jehož území se daná nemovitost nachází;
 - nebo
 - b) jeden z partnerů splnil platné požadavky pro zveřejnění nebo registraci majetkových důsledků registrovaného partnerství uvedené v právu:
 - i) státu, jehož právo je rozhodné pro transakci mezi jedním z partnerů a třetí osobou,
 - ii) státu, v němž má ten z partnerů, který uzavřel smlouvu se třetí osobou, a tato třetí osoba obvyklé bydliště, nebo
 - iii) v případech, kdy se jedná o nemovitý majetek, státu, na jehož území se daná nemovitost nachází.
3. Pokud se jeden z partnerů nemůže vůči třetí osobě dovolat práva, kterým se řídí majetkové důsledky registrovaného partnerství, na základě odstavce 1, řídí se majetkové důsledky registrovaného partnerství vůči třetí osobě:
 - a) právem státu, jehož právo je rozhodné pro transakci mezi jedním z partnerů a třetí osobou, nebo
 - b) v případech, kdy se jedná o nemovitý majetek nebo registrovaný majetek nebo registrovaná práva, právem státu, na jehož území se daná nemovitost nachází nebo v němž je registrován majetek nebo práva.

Článek 29

Přizpůsobení věcných práv

Dovolává-li se osoba věcného práva, které jí svědčí na základě práva rozhodného pro majetkové důsledky registrovaného partnerství, a dané věcné právo neexistuje v rámci práva členského státu, v němž se tohoto práva dovolává, je toto věcné právo podle potřeby a v možném rozsahu přizpůsobeno nejbližšímu rovnocennému věcnému právu v rámci právního řádu daného státu, přičemž jsou zohledněny cíle a zájmy, které toto konkrétní věcné právo sleduje, jakož i účinky, jež jsou s ním spojeny.

Článek 30

Imperativní ustanovení

1. Tímto nařízením není v žádném případě dotčeno použití imperativních ustanovení práva místa soudu.
2. Imperativními ustanoveními jsou ustanovení, jejichž dodržování je pro členský stát při ochraně jeho veřejných zájmů, jako například jeho politického, společenského a hospodářského uspořádání, zásadní do té míry, že se vyžaduje jejich použití na jakoukoli situaci, která spadá do jejich oblasti působnosti, bez ohledu na právo, které by se jinak na majetkové důsledky registrovaného partnerství podle tohoto nařízení použilo.

Článek 31

Veřejný pořádek

Použití některého ustanovení práva kteréhokoli státu určeného na základě tohoto nařízení může být odmítnuto pouze v případě, že by bylo zjevně neslučitelné s veřejným pořádkem místa soudu.

Článek 32

Vyloučení zpětného a dalšího odkazu

Použitím práva státu určeného podle tohoto nařízení se rozumí použití právních norem platných v tomto státu, s výjimkou jeho norem mezinárodního práva soukromého.

Článek 33

Státy s více právními systémy – kolize právních norem z hlediska územního

1. Pokud právo určené na základě tohoto nařízení je právem státu, který je složen z více územních jednotek, z nichž každá má vlastní právní normy upravující majetkové důsledky registrovaného partnerství, určí se příslušná územní jednotka, jejíž právní normy se uplatní, na základě vnitrostátních kolizních právních předpisů daného státu.
2. V případě neexistence daných vnitrostátních kolizních právních předpisů:
 - a) jakýkoli odkaz na právo státu uvedeného v odstavci 1 je pro účely stanovení práva rozhodného na základě ustanovení odkazujících na obvyklé bydliště partnerů odkazem na právo územní jednotky, v níž mají partneři své obvyklé bydliště;
 - b) jakýkoli odkaz na právo státu uvedeného v odstavci 1 je pro účely stanovení práva rozhodného na základě ustanovení odkazujících na státní příslušnost partnerů odkazem na právo územní jednotky, k níž mají partneři nejuzší vztah;
 - c) jakýkoli odkaz na právo státu uvedeného v odstavci 1 je pro účely stanovení práva rozhodného na základě jiných ustanovení, podle nichž jsou hraničními určovateli jiné prvky, odkazem na právo územní jednotky, v níž se příslušný prvek nachází.

Článek 34

Státy s více právními systémy – kolize právních norem z hlediska osobního

V souvislosti se státem, ve kterém dva nebo více právních systémů nebo souborů pravidel použitelných pro různé kategorie osob upravují majetkové důsledky registrovaných partnerství, se odkazem na právo tohoto státu rozumí odkaz na právní systém nebo soubor pravidel, který je určen platnými pravidly tohoto státu. Neexistují-li taková pravidla, použije se právní systém nebo soubor pravidel, k němuž mají partneři nejuzší vztah.

Článek 35

Nepoužití tohoto nařízení v případě vnitrostátní kolize právních norem

Členský stát, který má více územních jednotek, z nichž každá má vlastní právní normy upravující majetkové důsledky registrovaného partnerství, není povinen uplatňovat toto nařízení při kolizích právních předpisů, jež se týkají výhradně těchto jednotek.

Kapitola IV

Uznávání, vykonatelnost a výkon rozhodnutí

Článek 36

Uznávání

1. Rozhodnutí vydaná v jednom členském státě jsou v ostatních členských státech uznávána, aniž by bylo vyžadováno zvláštní řízení.
2. Stane-li se sporným, zda rozhodnutí má být uznáno, může každá strana, která uplatňuje uznání jako hlavní věc v daném sporu, postupem podle článků 44 až 57 navrhnout, že soudní rozhodnutí má být uznáno.
3. Je-li otázka uznání rozhodnutí vznesena u soudu členského státu jako předběžná otázka, je tento soud příslušný o ní rozhodnout.

Článek 37

Důvody pro neuznání

Rozhodnutí se neuznává:

- a) je-li takové uznání zjevně v rozporu s veřejným pořádkem (*ordre public*) členského státu, v němž je uznání navrhováno;
- b) jestliže odpůrci, v jehož nepřítomnosti bylo rozhodnutí vydáno, nebyl doručen návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost v dostatečném časovém předstihu a takovým způsobem, který mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, ledaže odpůrce nevyužil žádný opravný prostředek proti rozhodnutí, i když k tomu měl možnost;
- c) je-li neslučitelné s rozhodnutím vydaným v řízení mezi týmiž stranami v členském státě, v němž je uznání navrhováno;
- d) je-li neslučitelné s dřívějším rozhodnutím, které bylo vydáno v jiném členském státě nebo ve třetím státě v řízení mezi týmiž stranami a pro tentýž nárok, pokud toto dřívější rozhodnutí splňuje podmínky nezbytné pro uznání v členském státě, v němž je uznání navrhováno.

Článek 38

Základní práva

Článek 37 použijí soudy a další příslušné orgány členského státu při dodržování základních práv a zásad uznaných v Listině základních práv Evropské unie, a zejména v jejím článku 21 o zásadě zákazu diskriminace.

Článek 39
Zákaz přezkoumání příslušnosti soudu původu

1. Příslušnost soudu členského státu původu nesmí být přezkoumávána.
2. Kritérium veřejného pořádku (*ordre public*) uvedené v článku 37 se neuplatňuje v případě pravidel pro určení příslušnosti uvedených v člancích 4 až 12.

Článek 40
Vyloučení přezkumu ve věci samé

Rozhodnutí vydané v členském státě nesmí být v žádném případě přezkoumáváno ve věci samé.

Článek 41
Přerušení řízení o uznání

Soud členského státu, v němž se žádá o uznání rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, může řízení přerušit, jestliže byl proti rozhodnutí podán řádný opravný prostředek v členském státě původu.

Článek 42
Vykonatelnost

Rozhodnutí vydaná v některém členském státě a vykonatelná v tomto státě jsou vykonatelná v jiném členském státě, pokud tam byla na návrh kterékoli zúčastněné strany prohlášena vykonatelnými v souladu s postupem stanoveným v člancích 44 až 57.

Článek 43
Určení bydliště

Pro posouzení, zda má pro účely řízení podle článků 44 až 57 strana řízení bydliště na území členského státu výkonu, použije soud, u něž bylo řízení zahájeno, právo tohoto státu.

Článek 44
Příslušnost místních soudů

1. Návrh na prohlášení vykonatelnosti se podává u soudu nebo příslušného orgánu členského státu výkonu, o kterém tento členský stát informoval Komisi v souladu s článkem 64.
2. Místní příslušnost se určuje podle bydliště strany, vůči níž je výkon navrhován, nebo podle místa výkonu.

Článek 45
Postup

1. Postup pro podání návrhu se řídí právem členského státu výkonu.
2. Navrhovatel není povinen mít v členském státě výkonu ani poštovní adresu, ani pověřeného zástupce.
3. K návrhu musí být přiloženy tyto dokumenty:
 - a) jedno vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky nezbytné pro uznání jeho pravosti;

- b) potvrzení vydané soudem nebo příslušným orgánem členského státu původu za použití formuláře stanoveného poradním postupem podle čl. 67 odst. 2, aniž je dotčen článek 46.

Článek 46

Nepředložení potvrzení

1. Pokud není předloženo potvrzení uvedené v čl. 45 odst. 3 písm. b), může soud nebo příslušný orgán určit lhůtu pro jeho předložení, přijmout rovnocennou písemnost nebo, pokud nepovažuje za potřebné další objasnění, jeho předložení prominout.
2. Na požádání soudu nebo příslušného orgánu je třeba předložit překlad nebo přepis takových písemností. Překlad musí být vyhotoven osobou oprávněnou k překladatelské činnosti v některém z členských států.

Článek 47

Prohlášení vykonatelnosti

Rozhodnutí se prohlásí za vykonatelné bez přezkumu podle článku 37, jakmile jsou splněny formální náležitosti uvedené v článku 45. Strana, vůči níž je výkon navrhován, není v této části řízení oprávněna činit k návrhu jakákoli podání.

Článek 48

Sdělení rozhodnutí o návrhu na prohlášení vykonatelnosti

1. Rozhodnutí o návrhu na prohlášení vykonatelnosti se bez odkladu sdělí navrhovateli postupem stanoveným právem členského státu výkonu.
2. Prohlášení vykonatelnosti se doručí straně, vůči níž je výkon navrhován, spolu s rozhodnutím, pokud jí toto rozhodnutí ještě nebylo doručeno.

Článek 49

Opravný prostředek proti rozhodnutí o návrhu na prohlášení vykonatelnosti

1. Proti rozhodnutí o návrhu na prohlášení vykonatelnosti může kterákoli strana podat opravný prostředek.
2. Opravný prostředek se podává u soudu, o kterém dotýčný členský stát informoval Komisi v souladu s článkem 64.
3. Opravný prostředek se projednává v souladu s předpisy upravujícími sporná řízení.
4. Jestliže se strana, vůči níž je výkon navrhován, nedostaví k řízení o opravném prostředku zahájenému navrhovatelem u odvolacího soudu, použije se článek 16, i když strana, vůči níž je výkon navrhován, nemá bydliště v žádném členském státě.
5. Opravný prostředek proti prohlášení vykonatelnosti musí být podán ve lhůtě 30 dnů od doručení tohoto prohlášení. Má-li strana, vůči níž je výkon navrhován, bydliště v jiném členském státě, než ve kterém bylo prohlášení vykonatelnosti vydáno, činí lhůta pro podání opravného prostředku 60 dní a počíná běžet dnem doručení prohlášení vykonatelnosti straně, vůči níž je výkon navrhován, osobně nebo do místa jejího pobytu. Prodloužení této lhůty z důvodu vzdálenosti je vyloučeno.

Článek 50

Postup pro napadení rozhodnutí o opravném prostředku

Rozhodnutí o opravném prostředku může být napadeno pouze postupem, o němž dotýčný členský stát informoval Komisi v souladu s článkem 64.

Článek 51

Zamítnutí či zrušení prohlášení vykonatelnosti

Soud, u něhož byl opravný prostředek podle článku 49 nebo článku 50 podán, zamítne nebo zruší prohlášení vykonatelnosti pouze na základě důvodů uvedených v článku 37. Rozhodnutí soud vydá neprodleně.

Článek 52

Přerušování řízení

Soud, u něhož byl opravný prostředek podle článku 49 nebo článku 50 podán, přeruší na návrh strany, vůči níž je výkon navrhován, řízení, jestliže je odložena vykonatelnost rozhodnutí v členském státě původu z důvodu podání opravného prostředku.

Článek 53

Předběžná opatření včetně opatření zajišťovacích

1. Musí-li být rozhodnutí uznáno v souladu s touto kapitolou, není navrhovatel omezen v podávání návrhů na přijetí předběžných opatření včetně opatření zajišťovacích v souladu s právem členského státu výkonu, aniž by bylo nezbytné prohlášení vykonatelnosti podle článku 47.
2. Prohlášení vykonatelnosti s sebou ze zákona nese možnost přijmout jakákoli zajišťovací opatření.
3. Dokud běží lhůta k podání opravného prostředku proti prohlášení vykonatelnosti stanovená v čl. 49 odst. 5 a dokud není o tomto opravném prostředku rozhodnuto, nesmí být učiněna jiná opatření než opatření k zajištění majetku strany, vůči níž je výkon navrhován.

Článek 54

Částečná vykonatelnost

1. Bylo-li vydáno rozhodnutí o více nárocích a nemůže-li být prohlášení vykonatelnosti vydáno pro všechny z těchto nároků, vydá soud nebo příslušný orgán prohlášení vykonatelnosti pro jeden nebo více z těchto nároků.
2. Navrhovatel může požádat, aby bylo prohlášení vykonatelnosti omezeno na určité části rozhodnutí.

Článek 55

Právní pomoc

Navrhovatel, jemuž se v členském státě původu dostává výhod úplné nebo částečné právní pomoci nebo který je osvobozen od úhrady nákladů nebo výdajů, požívá v jakémkoli řízení o prohlášení vykonatelnosti nejvýhodnější právní pomoci nebo nejširšího osvobození od úhrady nákladů nebo výdajů podle práva členského státu výkonu.

Článek 56
Žádná jistota, kauce či záloha

Po straně, která v jednom členském státě navrhuje uznání, vykonatelnost nebo výkon rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, nesmí být na základě skutečnosti, že je cizím státním příslušníkem nebo že nemá bydliště nebo pobyt v členském státě, v němž se výkon navrhuje, požadována žádná jistota, kauce či záloha, jakkoli označené.

Článek 57
Bezplatnost

V řízení o prohlášení vykonatelnosti nemůže být v členském státě výkonu vybírán žádný poplatek stanovený podle hodnoty předmětu sporu.

Kapitola V
Veřejné listiny a soudní smíry

Článek 58
Přijímání veřejných listin

1. Veřejná listina vyhotovená v jednom členském státě má v jiném členském státě stejné důkazní účinky jako ve státě původu, popřípadě účinky co nejvíce srovnatelné, pokud to není zjevně v rozporu s veřejným pořádkem (*ordre public*) dotčeného členského státu.

Osoba, jež má v úmyslu použít veřejnou listinu v jiném členském státě, může požádat orgán, který listinu vyhotovil v členském státě původu, aby vyplnil formulář stanovený poradním postupem podle čl. 67 odst. 2 a popsal v něm důkazní účinky, které daná veřejná listina vyvolává v členském státě původu.
2. Jakékoli napadení pravosti veřejné listiny se provede u soudu členského státu původu a rozhodne se o něm podle práva tohoto státu. Veřejná listina, která byla napadena, nevyvolává do rozhodnutí příslušného soudu žádné důkazní účinky v jiném členském státě.
3. Jakékoli napadení právních úkonů nebo právních vztahů zaznamenaných ve veřejné listině se provede u soudů příslušných podle tohoto nařízení a rozhodne se o něm podle práva rozhodného podle kapitoly III. Veřejná listina, která byla napadena, nevyvolává do rozhodnutí příslušného soudu žádné důkazní účinky v jiném členském státě, než je členský stát původu, pokud jde o napadenou část.
4. Pokud výsledek řízení u soudu členského státu závisí na určení předběžné otázky související s právními úkony nebo právními vztahy zaznamenanými ve veřejné listině pořízené ve věcech majetkových důsledků registrovaného partnerství, je tento soud příslušný o ní rozhodnout.

Článek 59
Vykonatelnost veřejných listin

1. Veřejná listina, která je vykonatelná v členském státě původu, se prohlásí za vykonatelnou v jiném členském státě na návrh kterékoli zúčastněné strany v souladu s postupem stanoveným v článcích 44 až 57.

2. Pro účely čl. 45 odst. 3 písm. b) vydá orgán, který veřejnou listinu vyhotovil, na návrh kterékoli zúčastněné strany potvrzení za použití formuláře stanoveného poradním postupem podle čl. 67 odst. 2.
3. Soud, ke kterému je podán opravný prostředek podle článku 49 nebo článku 50, zamítne nebo zruší prohlášení vykonatelnosti jen tehdy, pokud by výkon této veřejné listiny byl zjevně v rozporu s veřejným pořádkem (*ordre public*) členského státu výkonu.

Článek 60

Vykonatelnost soudních smírů

1. Soudní smír, který je vykonatelný v členském státě původu, se prohlásí za vykonatelný v jiném členském státě na návrh kterékoli zúčastněné strany v souladu s postupem stanoveným v člancích 44 až 57.
2. Pro účely čl. 45 odst. 3 písm. b) vydá soud, který smír schválil nebo před nímž byl smír uzavřen, na návrh kterékoli zúčastněné strany potvrzení za použití formuláře stanoveného poradním postupem podle čl. 67 odst. 2.
3. Soud, ke kterému je podán opravný prostředek podle článku 49 nebo článku 50, zamítne nebo zruší prohlášení vykonatelnosti jen tehdy, pokud by výkon soudního smíru byl zjevně v rozporu s veřejným pořádkem (*ordre public*) členského státu výkonu.

Kapitola VI

Obecná a závěrečná ustanovení

Článek 61

Legalizace nebo obdobné formální požadavky

U dokumentů vydaných v členských státech v rámci tohoto nařízení se nevyžaduje legalizace či obdobný formální požadavek.

Článek 62

Vztah ke stávajícím mezinárodním úmluvám

1. Tímto nařízením není dotčeno uplatňování dvoustranných či vícestranných úmluv, jejichž smluvní stranou je v okamžiku přijetí tohoto nařízení jeden nebo více členských států a které se týkají otázek upravených tímto nařízením, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států podle článku 351 Smlouvy.
2. Aniž je dotčen odstavec 1, má toto nařízení ve vzájemných vztazích členských států přednost před úmluvami uzavřenými v oblastech upravených tímto nařízením, jejichž smluvní stranou jsou členské státy.

Článek 63

Zveřejňované informace

Členské státy za účelem zpřístupnění informací veřejnosti v rámci Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci poskytují Komisi krátké shrnutí svých vnitrostátních právních předpisů a postupů vztahujících se k majetkovým důsledkům registrovaného partnerství, včetně informací o druhu orgánu příslušného v těchto věcech a informací o účincích vůči třetím osobám uvedeným v článku 28.

Členské státy tyto informace neustále aktualizují.

Článek 64
Informace o kontaktních údajích a postupech

1. Do ...* sdělí členské státy Komisi:
 - (a) soudy nebo orgány příslušné pro rozhodování o návrzích na prohlášení vykonatelnosti podle čl. 44 odst. 1 a o opravných prostředcích proti rozhodnutím o těchto návrzích podle čl. 49 odst. 2;
 - (b) řízení o opravných prostředcích uvedených v článku 50.Členské státy sdělí Komisi veškeré následné změny těchto informací.
2. Informace sdělené v souladu s odstavcem 1 zveřejní Komise v *Úředním věstníku Evropské unie*, s výjimkou adres a dalších kontaktních údajů soudů a orgánů uvedených v odst. 1 písm. a).
3. Všechny informace sdělené v souladu s odstavcem 1 Komise zpřístupní veřejnosti za použití jakéhokoli vhodného prostředku, zejména prostřednictvím Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci.

Článek 65
Stanovení a následné změny seznamu obsahujícího informace uvedené v čl. 3 odst. 2

1. Komise na základě informací členských států stanoví seznam ostatních orgánů a právních odborníků podle čl. 3 odst. 2.
2. Členské státy oznámí Komisi všechny následné změny informací uvedených na tomto seznamu. Komise seznam odpovídajícím způsobem změní.
3. Komise zveřejní seznam a všechny následné změny v *Úředním věstníku Evropské unie*.
4. Všechny informace oznámené v souladu s odstavci 1 a 2 Komise zpřístupní veřejnosti za použití jakéhokoli dalšího vhodného prostředku, zejména prostřednictvím Evropské soudní sítě pro občanské a obchodní věci.

Článek 66
Stanovení a následné změny potvrzení a formulářů uvedených v čl. 45 odst. 3 písm. b) a v člancích 58, 59 a 60

Komise přijme prováděcí akty, jimiž budou stanoveny a následně pozměňovány potvrzení a formuláře uvedené v čl. 45 odst. 3 písm. b) a v člancích 58, 59 a 60. Tyto prováděcí akty se přijímají poradním postupem podle čl. 67 odst. 2.

Článek 67
Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Uvedený výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 4 nařízení (EU) č. 182/2011.

* OJ: please insert the date: 9 months before the date of application of this Regulation.

Článek 68 **Ustanovení o přezkumu**

1. Nejpozději osm let po datu použitelnosti a následně každých pět let předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o uplatňování tohoto nařízení. V případě potřeby se ke zprávě přiloží návrhy na jeho změny.
2. Nejpozději pět let po datu použitelnosti předloží Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru zprávu o uplatňování článků 9 a 38 tohoto nařízení. Tato zpráva posoudí především rozsah, v němž tyto články zajistily přístup ke spravedlnosti.
3. Členské státy sdělí za tímto účelem Komisi příslušné údaje týkající se uplatňování tohoto nařízení jejich soudy.

Článek 69 **Přechodná ustanovení**

1. Toto nařízení se vztahuje pouze na soudní řízení zahájená, na veřejné listiny formálně vypracované nebo registrované a na soudní smíry schválené či uzavřené k datu jeho použitelnosti či po něm, s výhradou odstavců 2 a 3.
2. Pokud však bylo řízení zahájeno v členském státě původu před datem použitelnosti tohoto nařízení, jsou rozhodnutí vydaná po tomto datu uznávána a vykonávána podle kapitoly IV, pokud jsou pravidla použita pro určení příslušnosti v souladu s pravidly uvedenými v kapitole II.
3. Ustanovení kapitoly III se vztahují pouze na partnery, kteří registrovali své partnerství nebo kteří určili právo rozhodné pro majetkové důsledky jejich registrovaného partnerství po datu použitelnosti tohoto nařízení.

Článek 70 **Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení se použije ode dne ...³⁰, s výjimkou článků 63 a 64, jež se použijí ode dne ...³¹, a článků 65, 66 a 67, jež se použijí ode dne ...³².

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v zúčastněných členských státech v souladu se Smlouvami.

V ... dne
Za Radu

předseda/předsedkyně

³⁰ Dva a půl roku po jeho vstupu v platnost.

³¹ Devět měsíců přede dnem použitelnosti tohoto nařízení.

³² Den následující po dni vstupu tohoto nařízení v platnost.